

Espoon kaupunki

Slanginimikysely 2016

Raportti Espoon epävirallisten nimien kyselystä

Ukskoski Laura
30.9.2016

Sisällys

1 Johdanto	2
1.1 Kyselyn levitys.....	3
1.2 Vastaajien profilointi	3
2 Rakkaalla paikalla on monta nimeä	5
3 Tuttuja ja tuntemattomia nimiä.....	17
4 Avoimet kysymykset	39
5 Yleisiä havaintoja	40
5.1 Tunnetuimmat nimet	40
5.2 Uutta nimisatoa	41
5.3 Slanginimien muodostaminen	42
5.4 Saman paikan monet nimet ja monen paikan samat nimet.....	43
8 Tutkittavaa.....	44
Liite 1	45
Liite 2	58

1 Johdanto

Kyselyn pääasiallisena tarkoituksena oli päivittää kaupunkisuunnittelukeskuksen nimistöryhmän tietämystä ja aineistoja Espoon epävirallisesta nimistöä. Samalla olisi väistämätöntä kerätä tietoa myös espoolaisesta identiteetistä ja sen suhteesta nimistöön.

Epävirallinen nimistö on tärkeä osa kaupunkikuvaa ja kaupunkilaisten kielenkäyttöä, ja vaikka sen asema virallisessa nimistösuunnittelussa onkin vähäinen, on kulttuuriperintömme tallentaminen itsessään arvokasta, tässä tapauksessa myös erityisen mielenkiintoista. On myös syytä muistaa, että suurin osa virallisistakin paikannimistämme perustuu asukkaiden itse paikoille antamiin nimiin. Se, millaisina nimet kartalta nykyään löytyvät, on usein vuosisatoja kestäneen kehityksen tulosta. Vaikka nimistösuunnittelussa rakennetaankin mahdollisimman pysyvää nimistöä, on päivänselvää, ettei nimistön kehittyminen tule jämähtämään paikalleen tähänkään aikaan. Seuraamalla nimenkäytön kehittymistä ja kuulemalla asukkaita mahdollisimman monin eri tavoin on mahdollista tehdä valistuneita arvauksia tulevasta kehityksestä ja luoda myös uusia, kestäviä nimiä.

Aiemmin espoolaisia slanginimiä on tutkittu lähinnä keruilla, etenkin vuosituhaten vaihteessa pääkaupunkiseudun kouluissa toteutetulla keruulla. Tällä kertaa lähdin toteuttamaan keruuta osin eri näkökulmasta: tarkoitukseni oli selvittää, kuinka ajankohtaista aiempi aineisto on vuonna 2016.

Poimin vanhoista aineistoista tunnetuimpia nimiä ja muodostin kysymyksiä tiedustellakseni, kuinka hyvin vastaajat näitä nimiä tuntevat ja paljonko niitä käyttävät. Lisäksi oli toki myös mahdollista kertoa itse tutumpia nimiä samoille paikoille sekä epävirallisia nimiä sellaisille paikoille, jotka eivät kyselyssä olleet mukana. Kysely koostui viidestä osiosta: *Taustatietoja, Rakkaalla paikalla on monta nimeä, Tuttuja ja tuntemattomia nimiä, Muita nimiä sekä Vapaa sana*. Esittelen kunkin osion tarkemmin osioita käsittelevissä luvuissa ja alaluvuissa, minkä lisäksi tämän raportin liitteenä 1 on tekstisisällöltään varsinaisen kyselylomakkeen kanssa identtinen lomake. Esiteltyäni osiot ja niihin saadut vastaukset käyn luvussa 5 läpi aineistoa analysoiden sitä eri näkökulmista. Luku 6 esittelee ideoita tulevaa tutkimusta varten sekä tätä että muita aineistoja käyttäen.

Keruun välineenä on käytetty verkkolomaketta, joka on perinteiseen keruuseen verrattuna nopeampi ja helpompi tapa sekä kerätä että tallentaa ja analysoida tietoa. Toki laadussa voidaan verkossa toteutetulla kyselyllä hieman menettää, vaikka ajassa voitetaan. Alkuperäisenä tarkoitukseni oli käyttää molempia tapoja, mutta koska vastauksia kertyi pelkällä sähköisellä kyselyllä niin paljon ja kattavasti, päätin keskittyä pelkästään siihen.

Ennen aineiston yksityiskohtiin paneutumista on syytä huomauttaa, että vaikka sekä kyselyn että tämän raportin otsikkona on *Slanginimikysely*, on kyselyllä ollut tarkoitus kerätä kaikenlaisia epävirallisia nimiä.

1.1 Kyselyn levitys

Kyselyyn oli mahdollisuus vastata 19.8.–8.9.2016, ja siitä ilmoitettiin Espoon kaupungin verkkosivuilla, Facebook- ja Twitter-tileillä sekä Espoon luterilaisten seurakuntien Esse-lehdessä. Todennäköisesti suurin osa vastaajista sai tiedon kyselystä eri reittejä sosiaalisen median välityksellä.

Kysely keräsi sosiaaliseen mediaan levittyään muutamissa päivissä satoja vastauksia. Lopullinen vastauksien määrä on 1084.

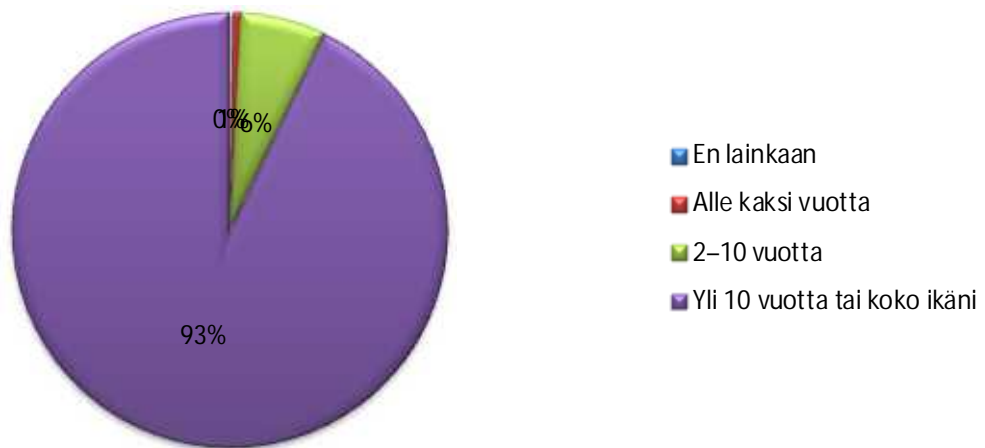
1.2 Vastaajien profilointi

Kyselyn ensimmäisessä osiossa tiedusteltiin vastaajien senhetkistä ensisijaista asuinpaikkaa, ikää, pääkaupunkiseudulla asuttua aikaa, äidinkieltä sekä sitä, onko vastaaja opiskellut ja/tai työskennellyt pääkaupunkiseudulla. Näihin kysymyksiin viimeistä lukuun ottamatta oli pakollista vastata. Alla on kaaviot edellä mainituista kolmeen ensimmäiseen kysymykseen saaduista vastauksista:

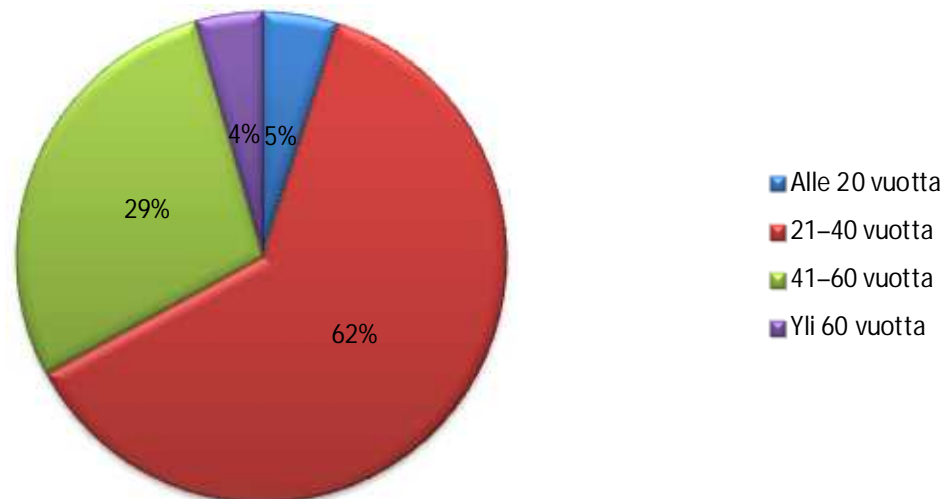
Kaavio 1: Vastaajien ensisijaiset asuinpaikat vastausajankohtana.

Kauanko olet yhteensä asunut pääkaupunkiseudulla?

Kaavio 2: Vastaajien asuminen pääkaupunkiseudulla.

Minkä ikäinen olet?

Kaavio 3: Vastaajien ikä.

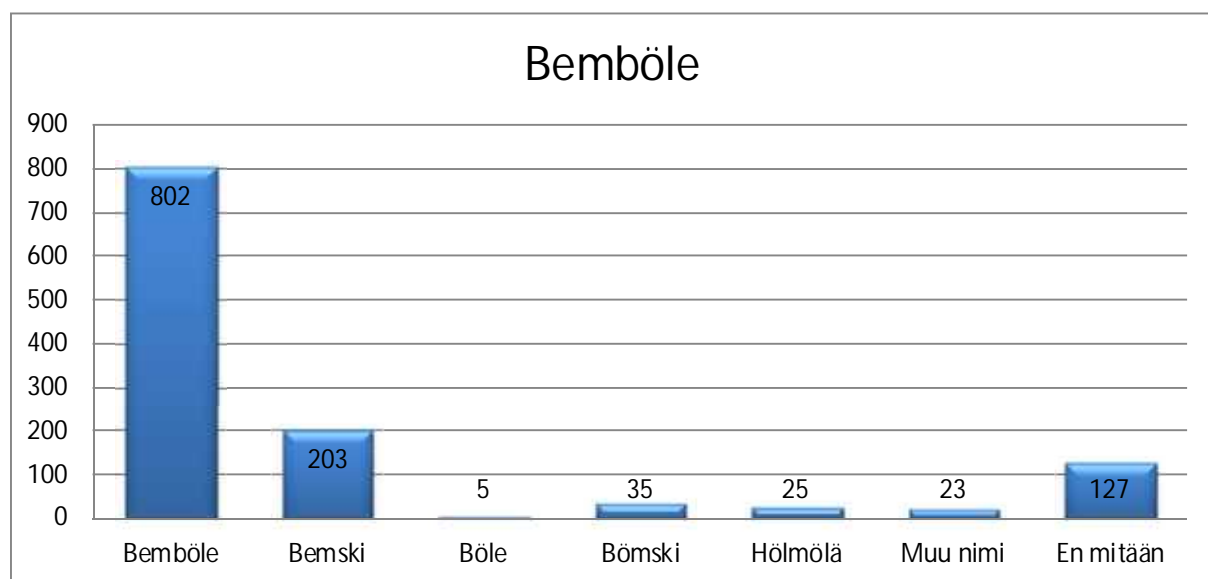
Muihin kysymyksiin saatujen vastausten perusteella tiedetään, että 99 % vastaajista on opiskellut ja/tai työskennellyt pääkaupunkiseudulla, ja että vastaajista 95 %:lla äidinkielenä on suomi tai suomen murre, 4 %:lla ruotsi ja yksittäisillä vastaajilla englanti tai venäjä.

2 Rakkaalla paikalla on monta nimeä

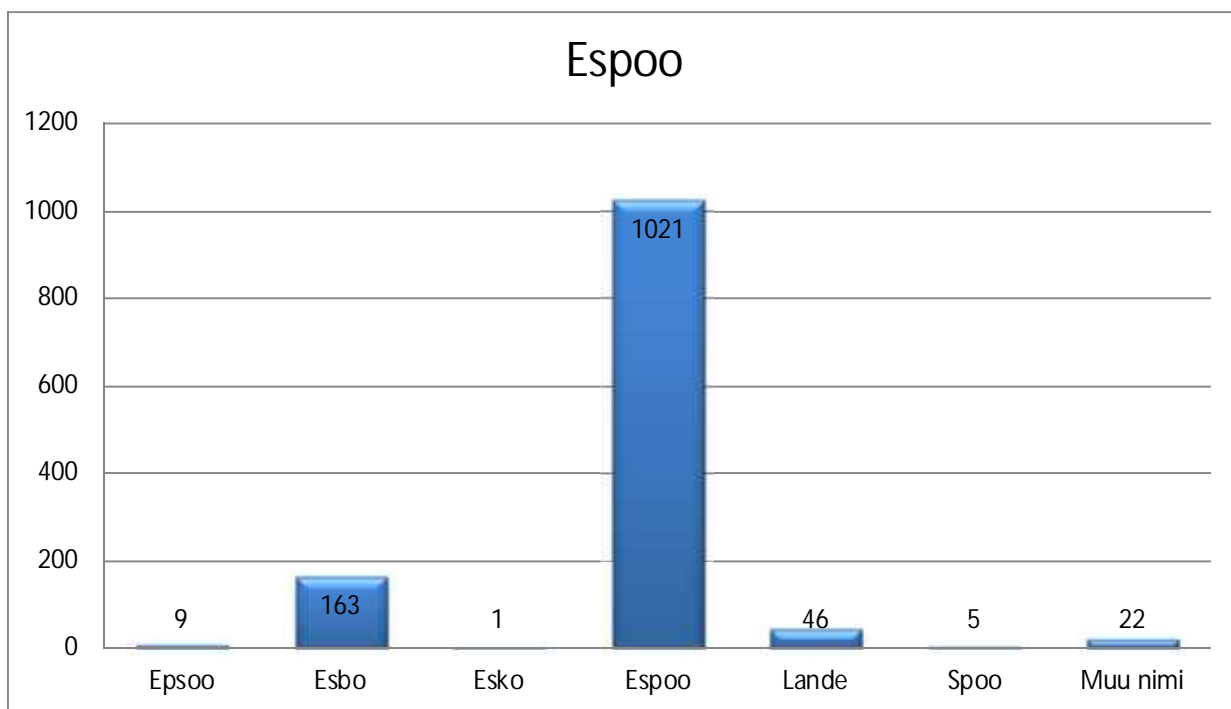
Toisessa osiossa vastaaja pyydettiin valitsemaan useista vaihtoehdoista, mitä nimiä he käyttävät kysytyistä paikoista. Kunkin virallisen suomenkielisen nimen ohella vastausvaihtoehtoina oli mahdollinen ruotsinkielinen nimi, 2–7 epävirallista vastinetta sekä vaihtoehto *Muu, mikä?*. Näihin kysymyksiin ei ollut pakko vastata.

Seuraavassa käyn kaavioiden avulla läpi kaikki kyselyn kohdat. Kaaviot siis kuvaavat sitä jakaumaa, jonka mukaisesti vastaajat ovat kertoneet suosivansa eri nimivaihtoehtoja. Koska tehtävässä on ollut mahdollista valita useita vaihtoehtoja, alla näkyvien kaavioiden yhteenlasketut valinnat ylittävät usein vastaajamäärän. Kaavioihin on laskettu mukaan myös sellaiset "Muu, mikä?" -vastausvaihtoehdon vastaukset, jotka on mainittu vähintään kolmesti. Mukana ovat myös ne muutamat vastausvaihtoehdot, jotka oli asetettu kyselyyn valmiiksi vastausvaihtoehdoiksi, mutta jotka eivät saaneet kannatusta edes kolmelta vastaajalta.

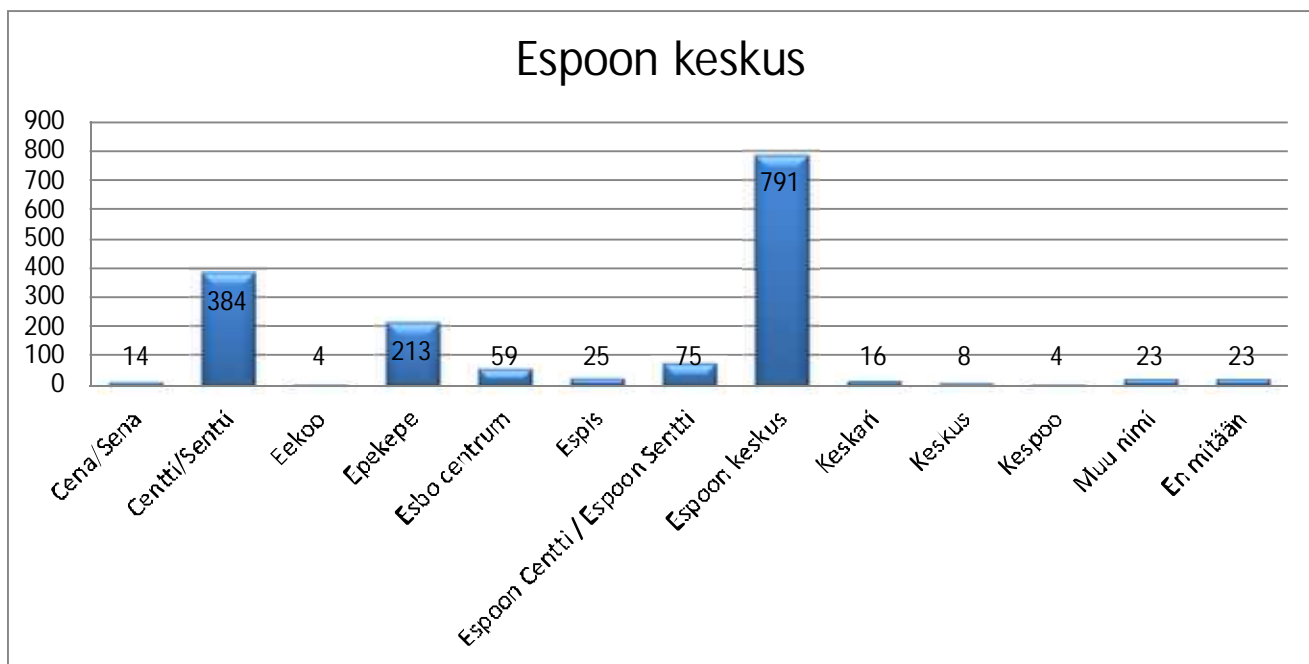
Pieneksi ongelmaksi vastauksien tarkastelun kannalta muodostui se, että pienillä näytöillä kyselyyn vastattaessa vastausvaihtoehdot "Muu, mikä?" eivät asettuneet toivotusti jokaisen nimilistan perään, vaan kahden ryhmässä siten, että kahden peräkkäisen vastausvaihtoehdoineen esitetyn virallisen nimen jälkeen tuli vastattavaksi peräkkäin kaksi "Muu, mikä?" -tekstikenttää. Näin ollen joidenkin vapaasti kirjoitettujen vaihtoehtojen osalta en ole voinut varmasti päätellä, kumman edeltävän virallisen nimen vastineina niitä käytetään. Tällaisissa tapauksissa olen esittänyt ne mahdollisina vaihtoehtoina molemmille nimille (ks. esim. *Lep-pävaara* ja *Lintuvaara* sekä *Friisilä* ja *Friisinmäki*). Onneksi ongelman merkitys on tulosten kannalta varsin vähäinen, vaikka se toki on pakottanut tutkijan tekemään joitakin oletuksia ja tulkintoja vastauksista.

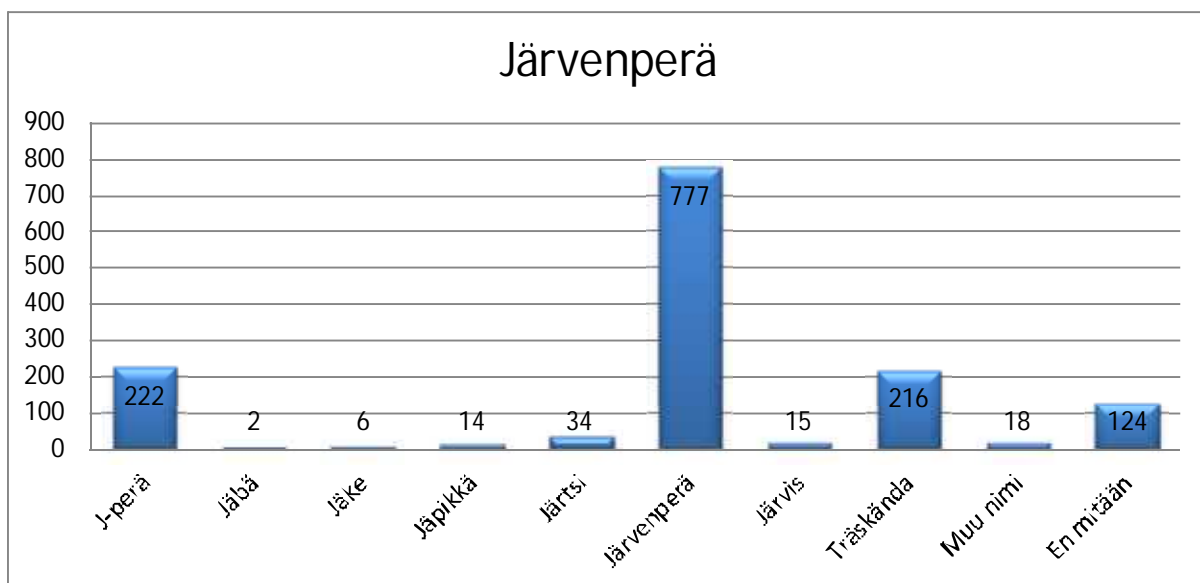
Muita Bembölestä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Bembis*, *Bemböyli*, *Bemi*, *Bimböle*, *Bömbeelö*, *Bööle*, *Hölölöö*, *Hölömölä*, *Pempasila*, *Pempyöli*, *Pempööli*, *Periferia*, *Pölhölä*, *Pömpeli* ja *Pömpööli*.

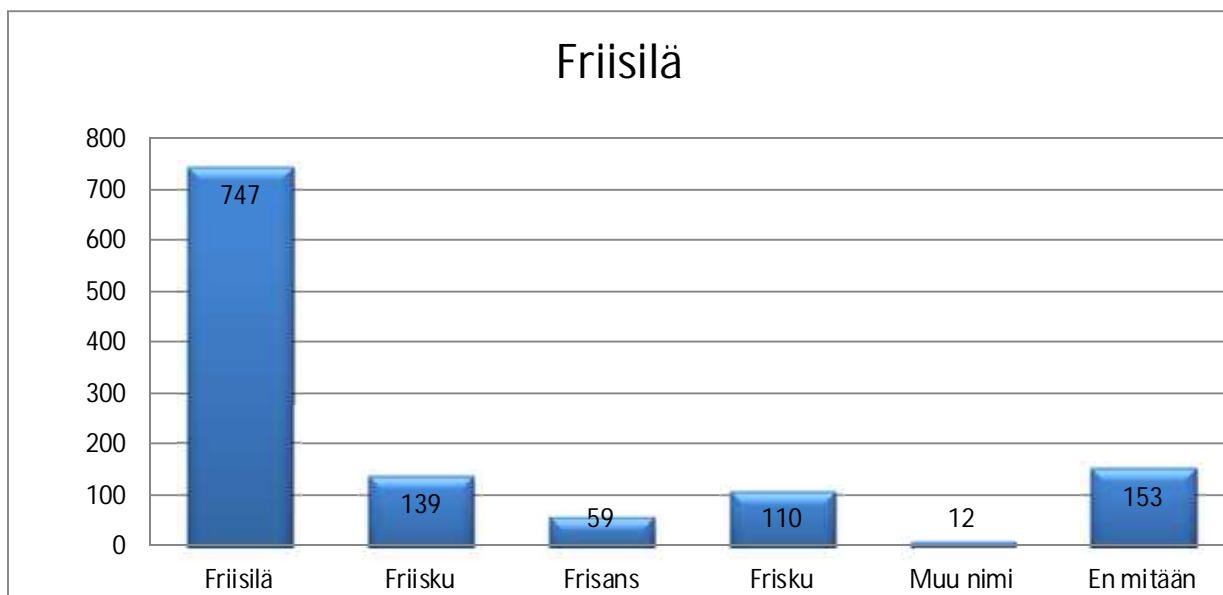
Muita Espoosta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Bönde, Esbobo, EsboLesbo, Esboo, Esbou, Esbuu, Espuu, Espåå, Espöö, Haapoja, Lesboo, Lespoo, Länsi-Provinssi, Mordor, Poo, Poop, Savolaisten Amerikka, Sivistys, Suburbia* ja *Ääs-Poo*.

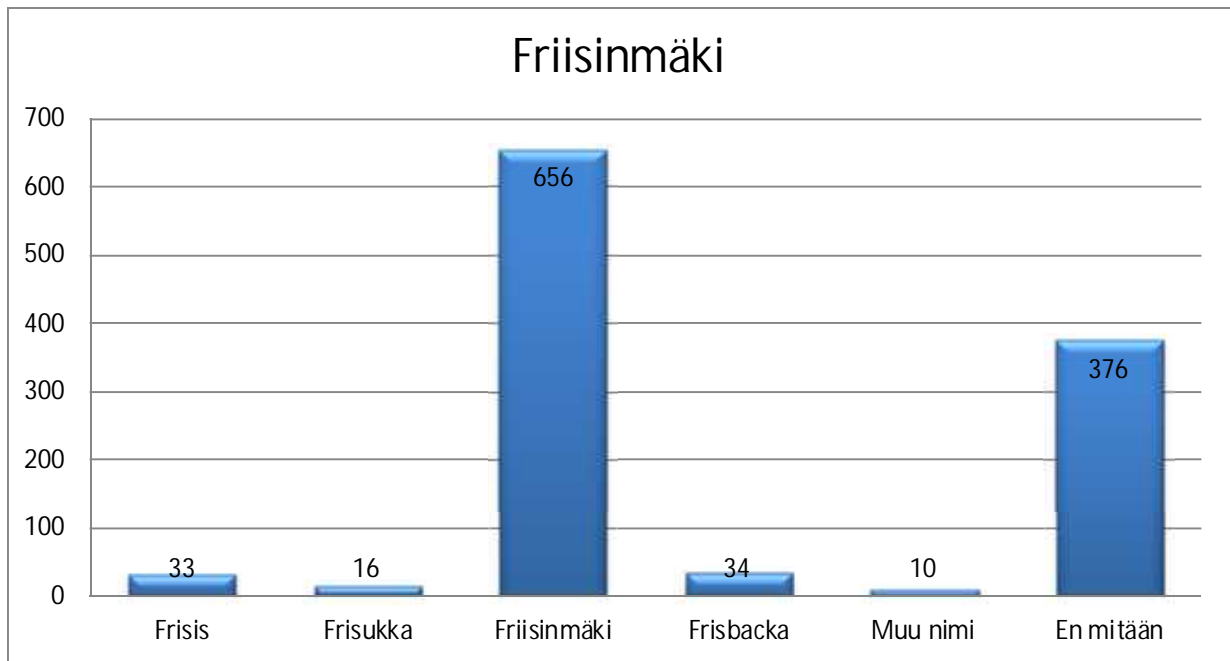
Muita Espoon keskukselta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Asema, E-Keskus, Ekkerin kekkeri, Epeke, Epeks, Epokepo, Espoon "keskus", Espoon keskusta, Espoon kirkko, Espoon Nexus, Espoon ns. keskus, Ghetto, Kepes, Keskusta, K-Espoo, Kirkonkylä, Lindholmin saha, Muurala, Saha, Sene, Sentteri, Suomen Monaco, Vietnam II* ja *Virastot*.

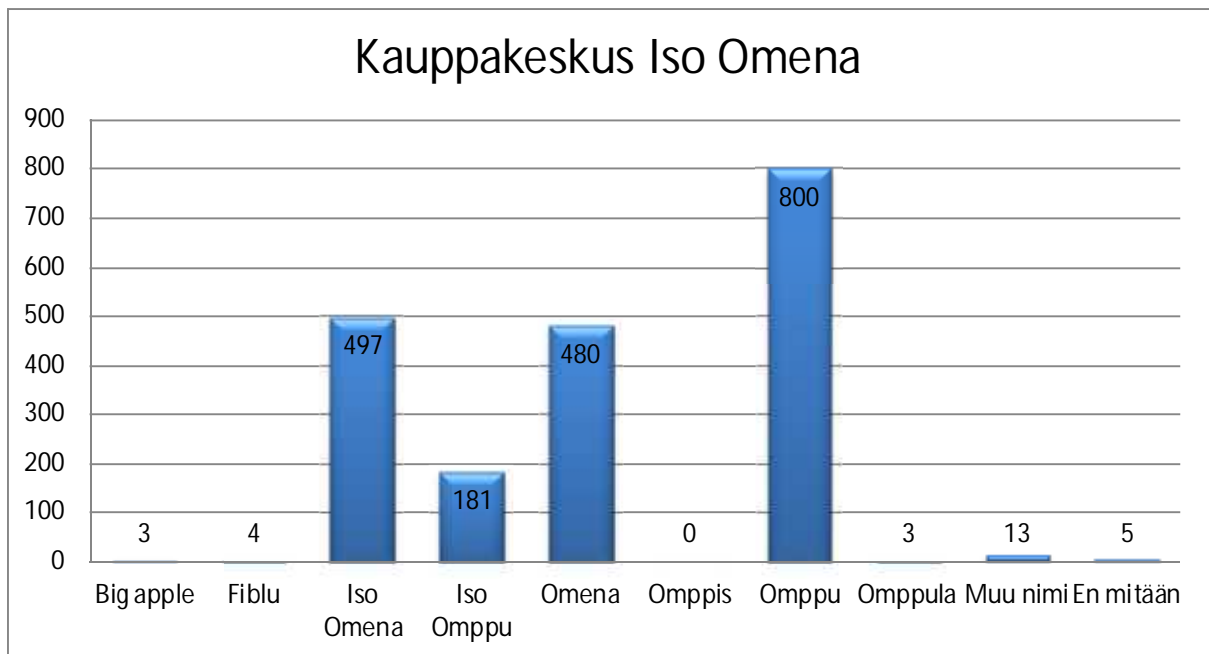
Muita Järvenperästä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Jeda*, *JP*, *J-perse*, *Jäge*, *Jäpe*, *Jä-perä*, *Järde*, *Järtsy*, *Järvenperse*, *Järvenpersus*, *Järvenperäaukko*, *Jävis*, *Perä*, *Tresa*, *Träski* ja *Träskis*.

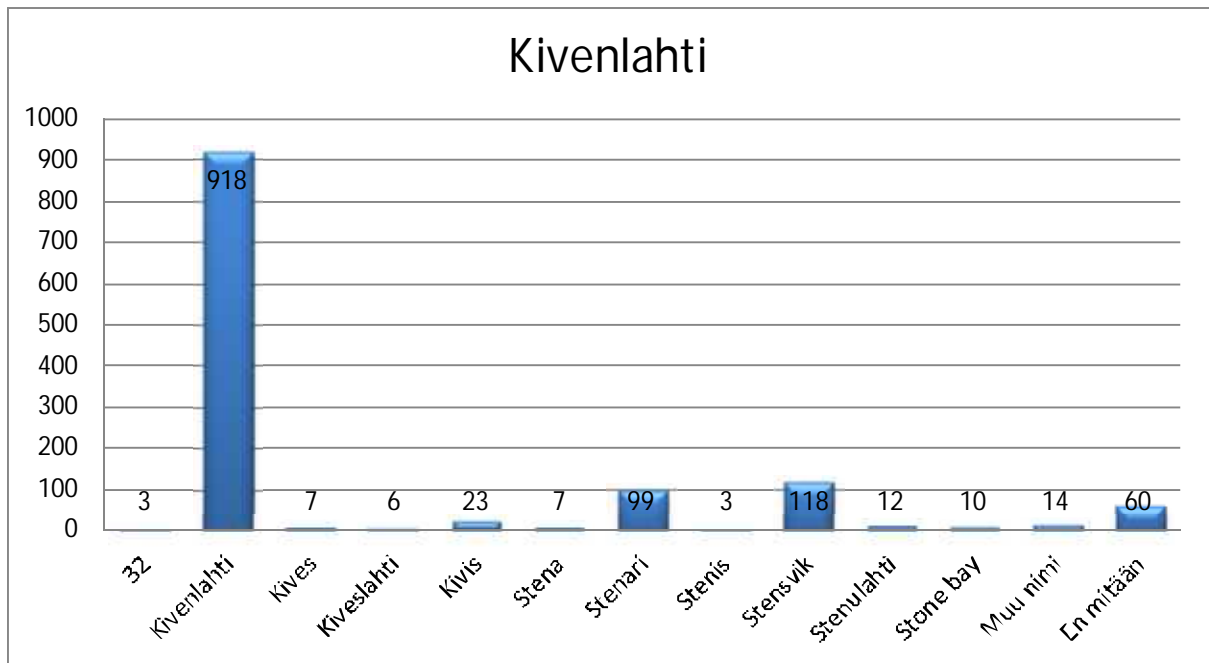
Muita Friisilästä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan ainakin *Flinda*, *Fride*, *Friikkilä*, *Frise* ja *Riisilä* sekä mahdollisesti myös *Frihers*, *Frisari*, *Frisu*, *Fritsku* ja *Fritsu*.

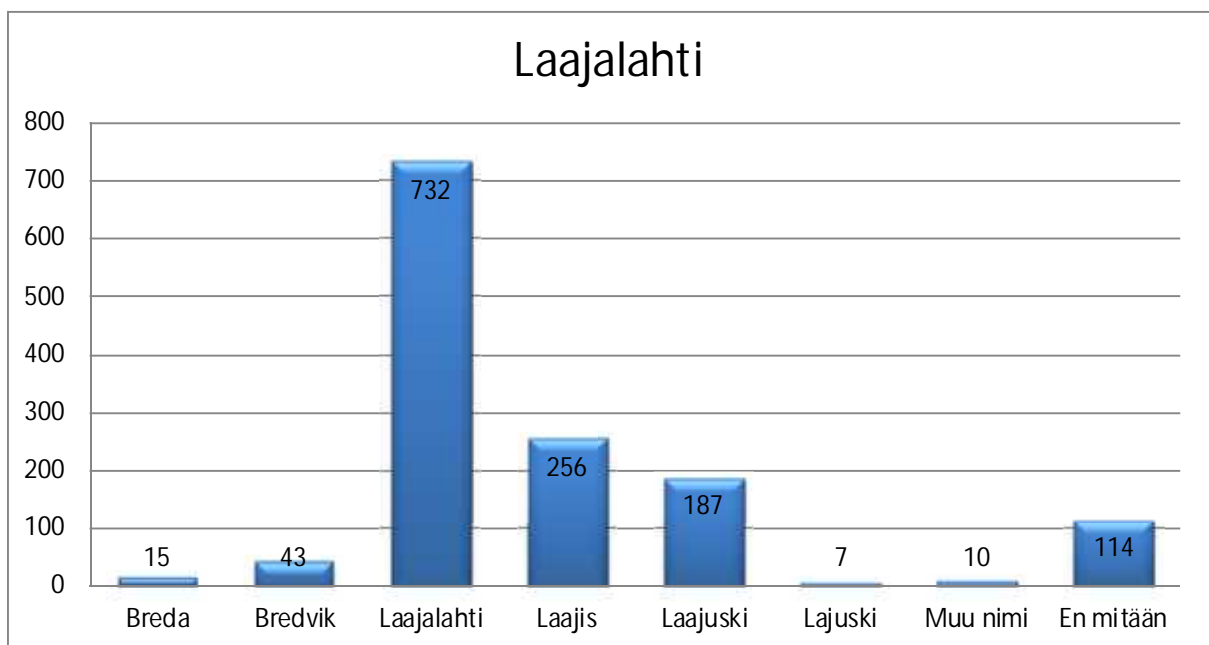
Muita Friisinmäestä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan ainakin *Flindämäki*, *Mäki* ja *Risupakka*.

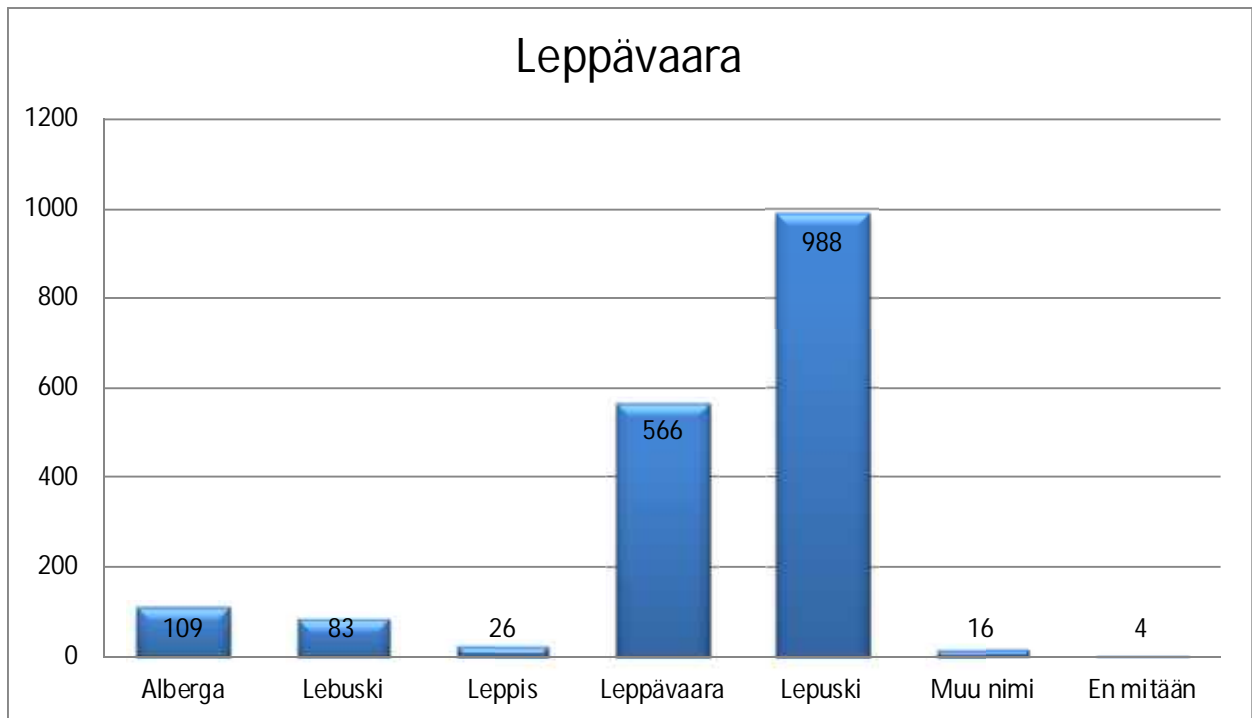
Muita Kauppakeskus Isosta Omenasta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan ainakin *Isis*, *Matinkylän skutsi*, *Meina*, *Mätä omena*, *Onppu*, *Onssi*, *Pomppu*, *Äpple* ja *Äppet*.

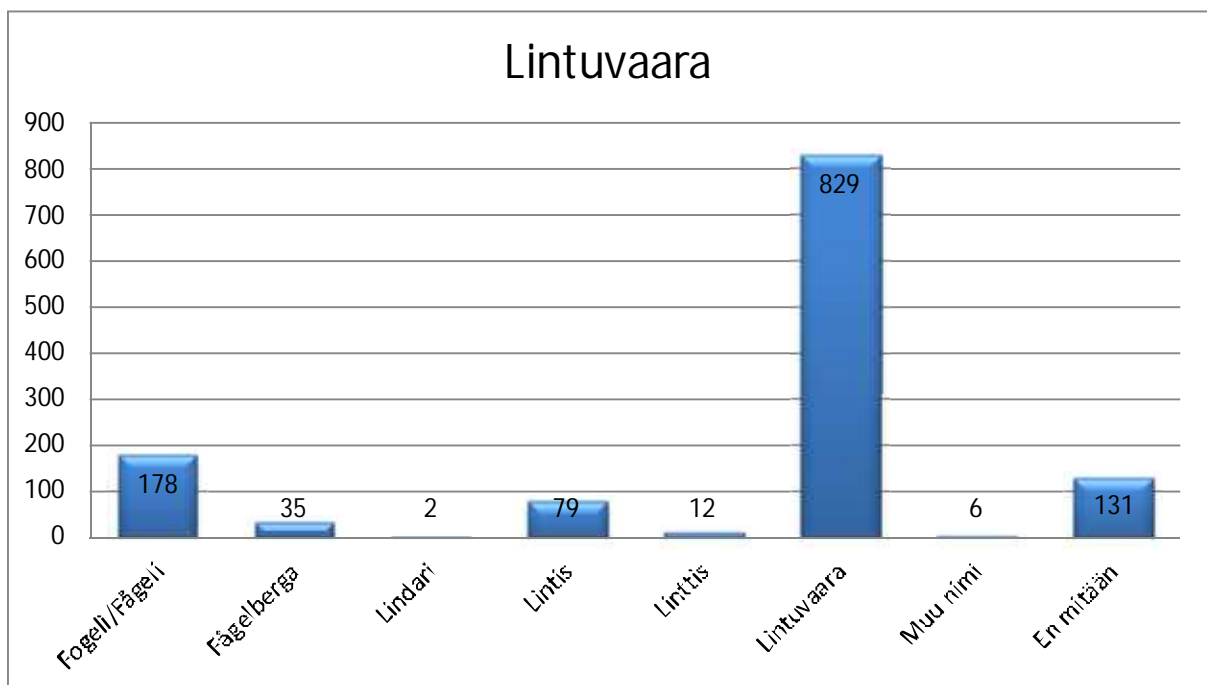
Muita Kivenlahdesta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Alis, Hokinmäki, Kikkeli, Kivalah-ti, Kivari, Kivellahti, Kivikylä, KKK, Klahti, K-lahti, Kökkeli, Rocky bay, SB 32, Stebarila, Stemu-lahti, Stenula, Stesa, Stonari, Stone bay 32 ja Stöge.*

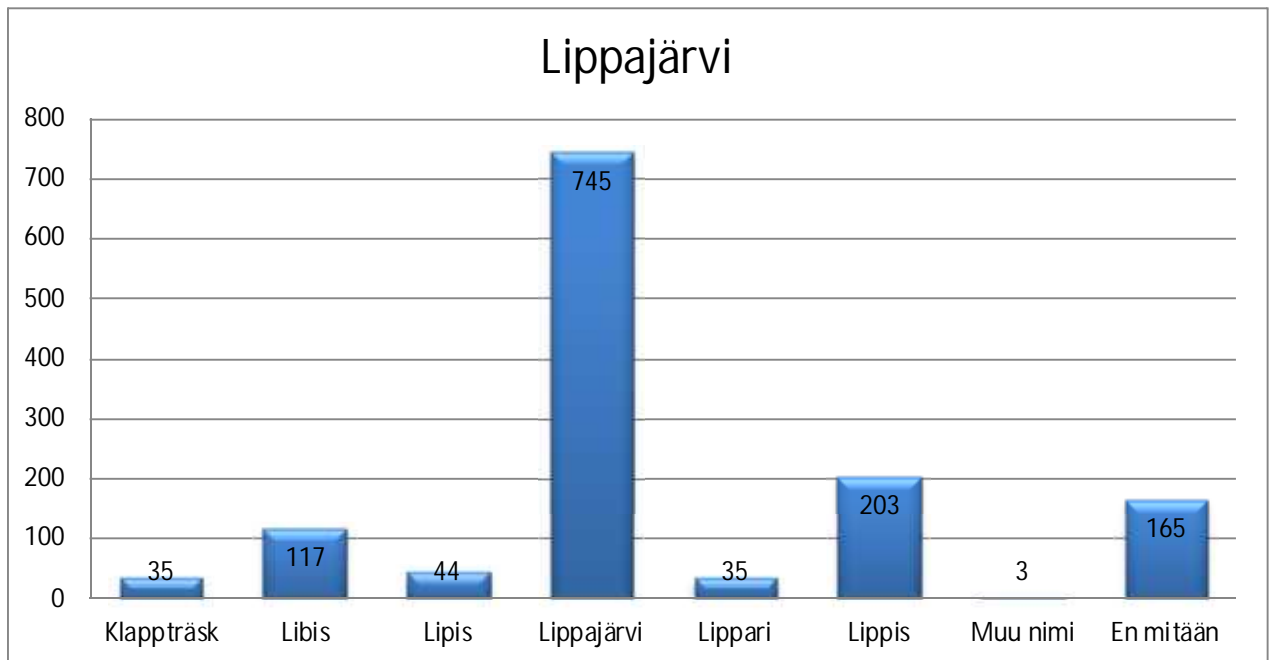
Muita Laajalahdesta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Bredis, L.A., Laajalande, Laajika, Laionski, Lajis, Laju, Lajunen, Lojuski, Retviikki ja Turvesuo.*

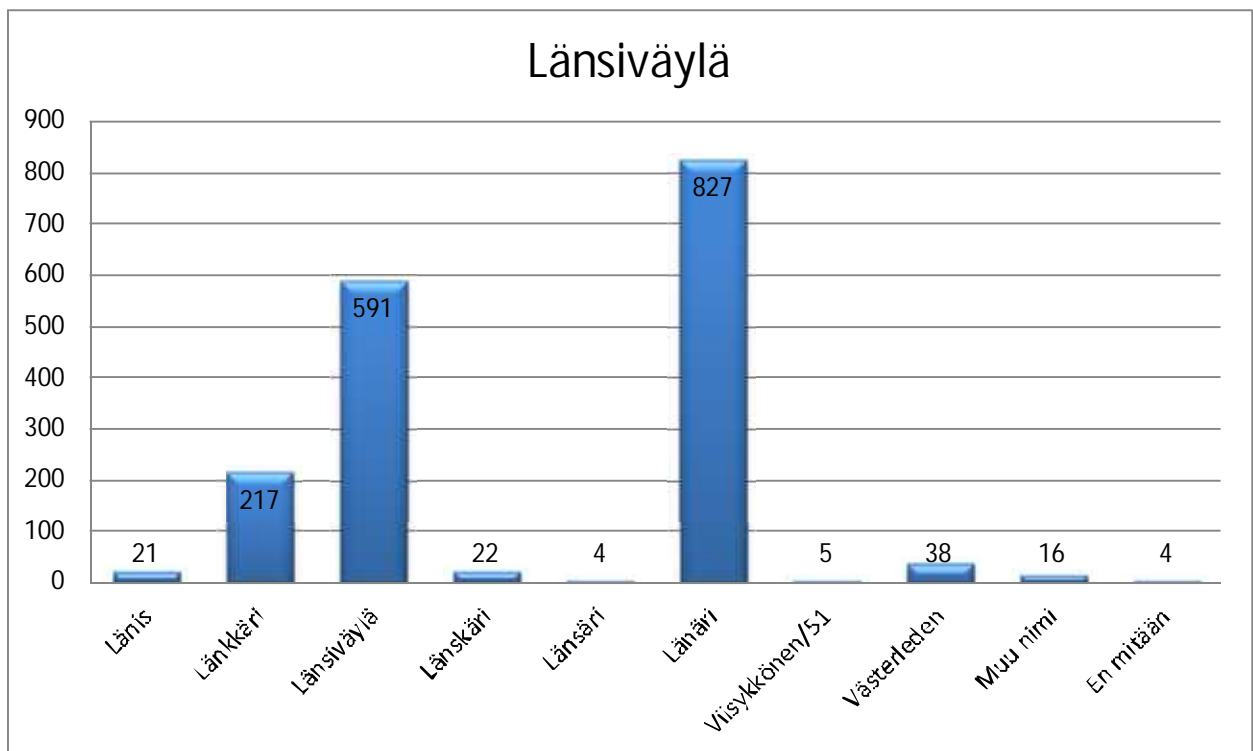
Muita Leppävaarasta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan ainakin *Algebra*, *Bladis*, *Bronx*, *City*, *L-danger*, *L-dangerous*, *Le Puskat*, *Lebu*, *Lebävaara*, *Lepravaara*, *LPVR*, *Läppävaara* ja *Vaara* sekä mahdollisesti *Danger*, *Lvaara* ja *Puukko-City*.

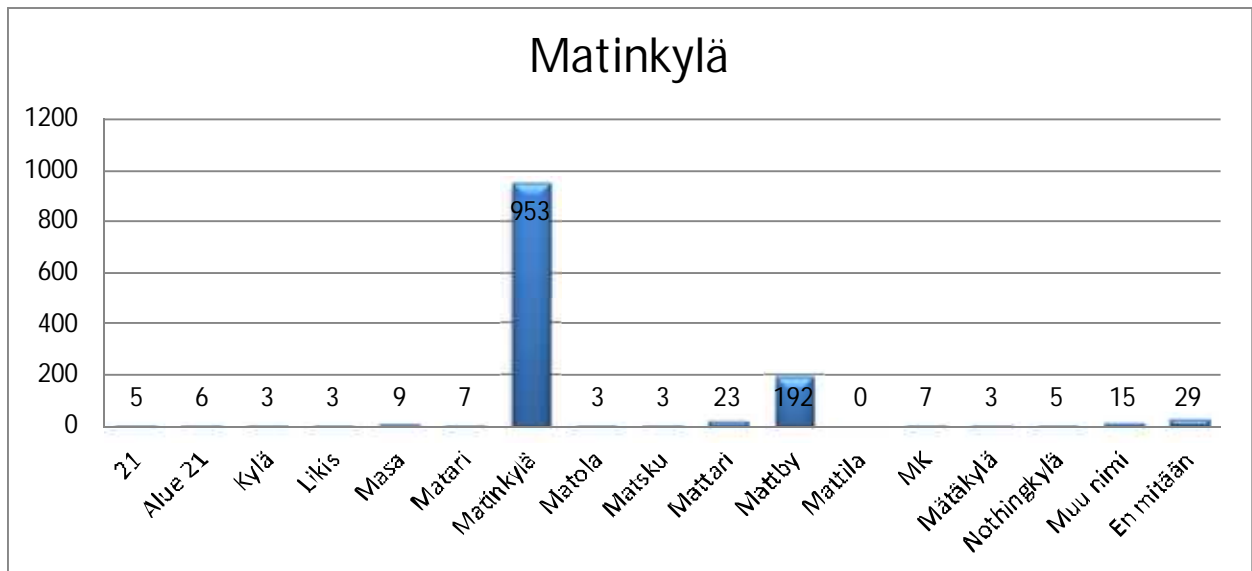
Muita Lintuvaarasta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan ainakin *Bird danger*, *Lindis*, *Lint-sukka*, *Linttari*, *Lvaara* sekä mahdollisesti *Danger* ja *Puukko-City*.

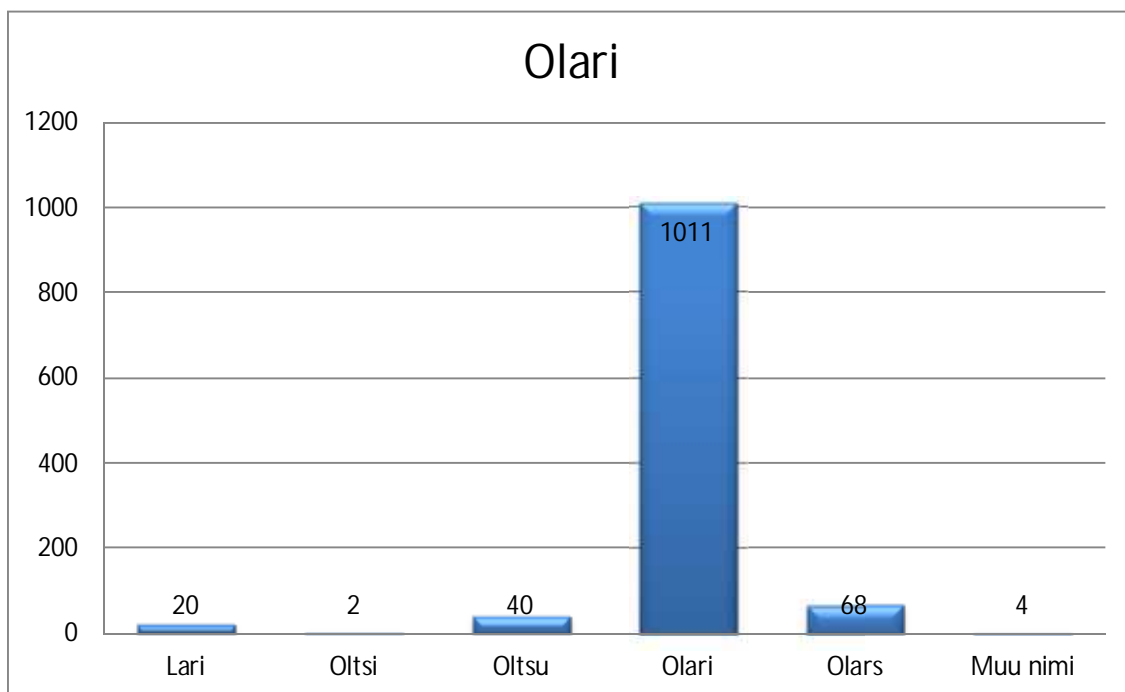
Muita Lippajärvestä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Lipitsä, Lippa ja Petas*.

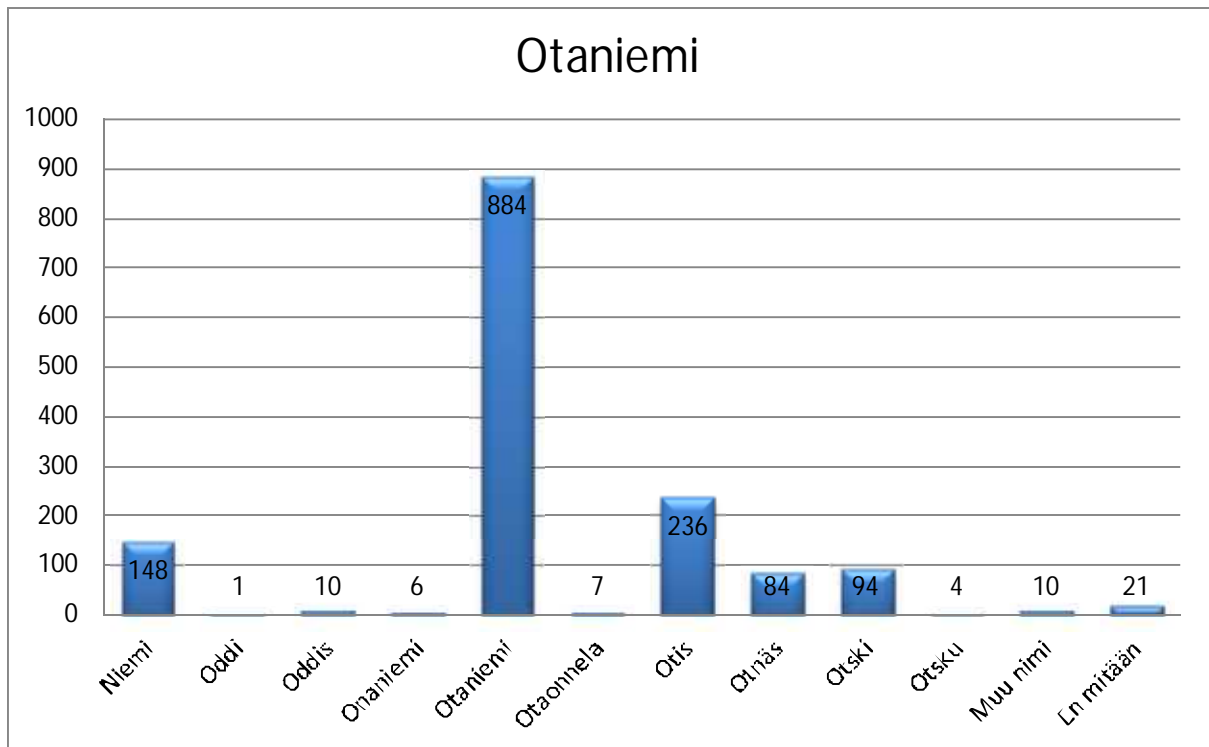
Muita Länsiväylästä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *58, Highway, Jorvaksentie, Jorvasvägen, Lastensuojeluväännökset, Länkkä, Känkkären, Länsari, Länsis, Länskä, Länskäri, Länskärn, Länsä, Läntinen motari, Vestari ja Väylä*.

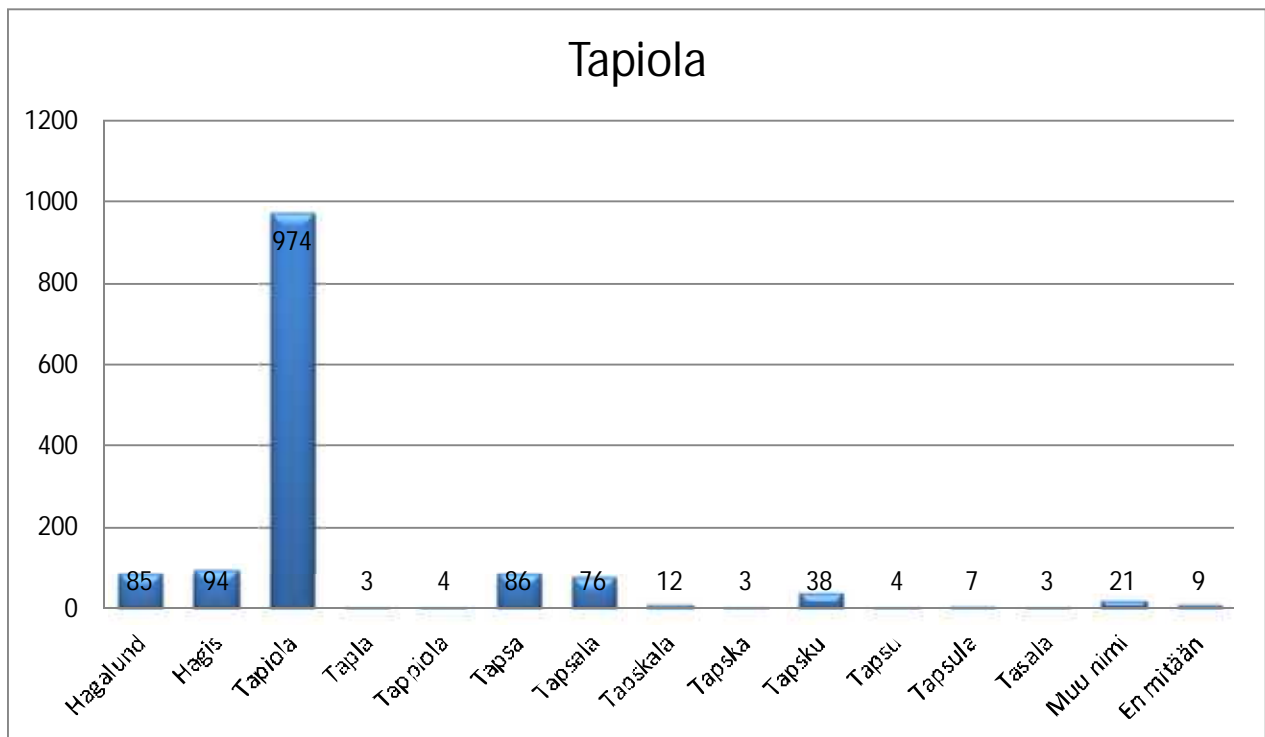
Muita Matinkylästä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan ainakin *A21, Area 21, Ghetto, Jeda, Kylä, Likainen kylä, Likakylä, Masala, Matis, Matsby, Matsku, Mattis, Meri-Olari, Nathinkylä, Pers-Espoo, Tatinkylä* ja *Ämkylä* sekä mahdollisesti *Espoo* ja *Puola*.

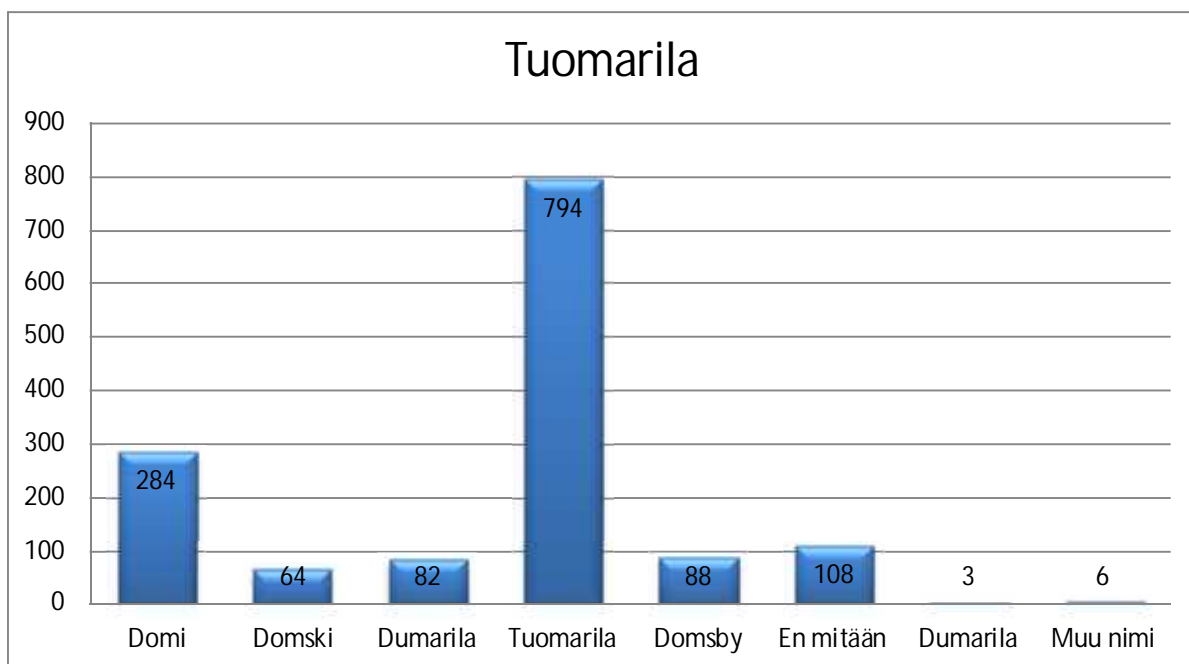
Muita Olarista käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan ainakin *21, Alue 21, Epälauri, O'lari, Olari Hills 02210, Olde, Olkku, Oraali* ja *Urali* sekä mahdollisesti *Espoo* ja *Puola*.

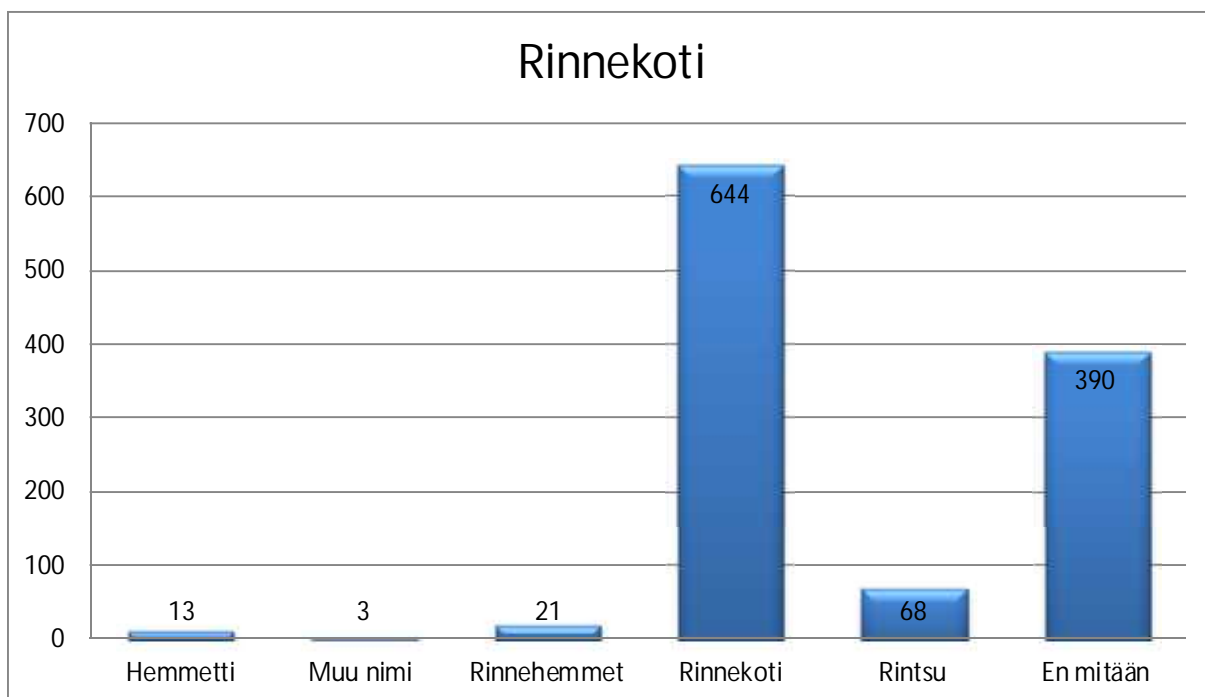
Muita Otaniemestä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Nerdis*, *Odis*, *Ola*, *Onnela*, *Ota*, *Otaonnela*, *Otala*, *OtaNami*, *Otanokka*, *Teekkarikylä* ja *Åtskogen*.

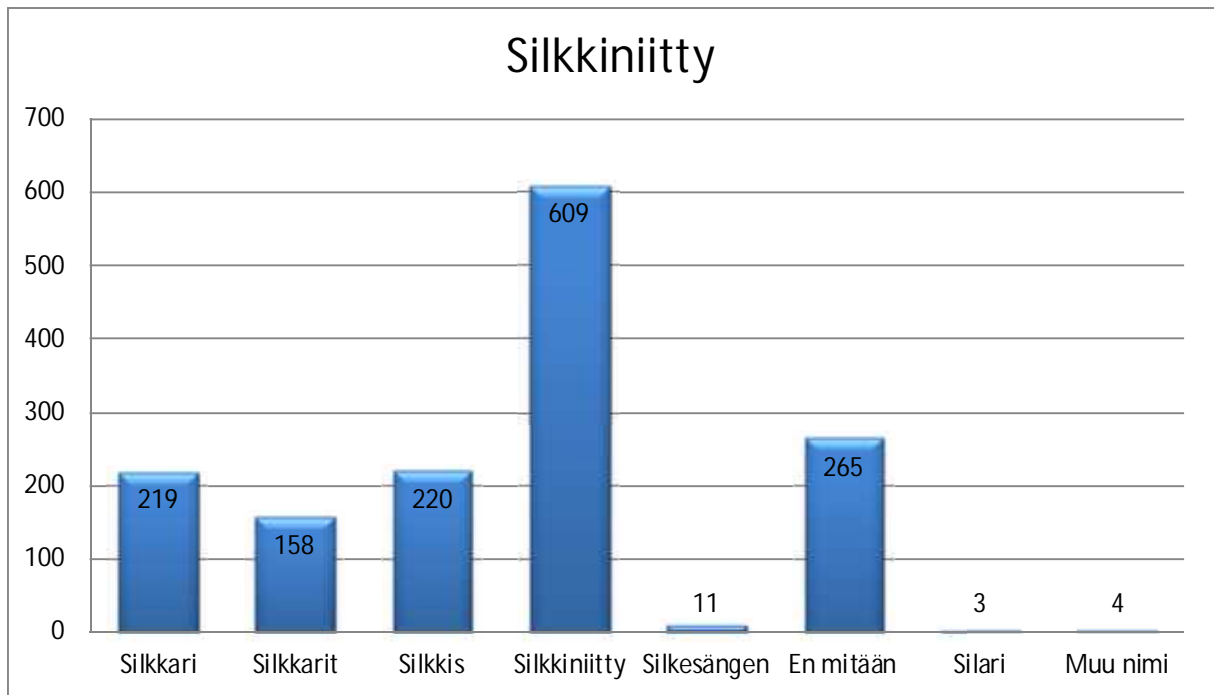
Muita Tapiolasta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Haagen(i)*, *Hagalundin kartano(nmaa)*, *Haggis*, *Happyola*, *Heikkari*, *Tabola*, *Takis*, *Tampiola*, *Tape*, *Tapilola*, *Tapiolan vai-riot*, *Tapis*, *Taplari*, *Tapli*, *Tappari*, *Tappe*, *Tappola* ja *Tapsalundia*.

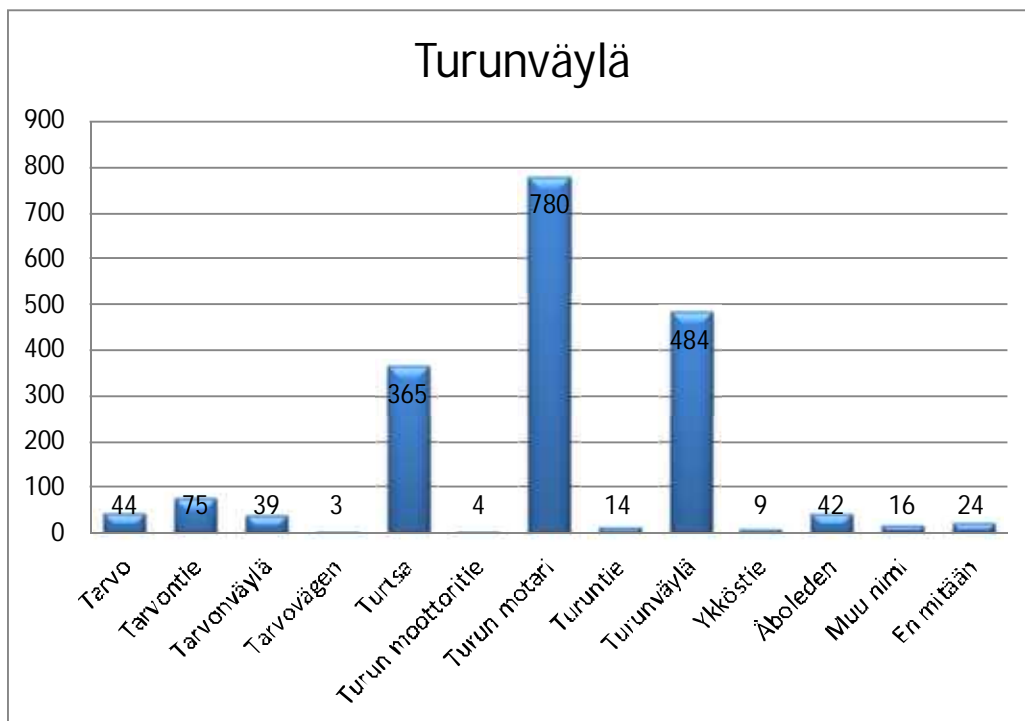
Muita Tuomarilasta käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Dome*, *Domis*, *Dumari*, *Dumis*, *Mentula* ja *Tumarila*.

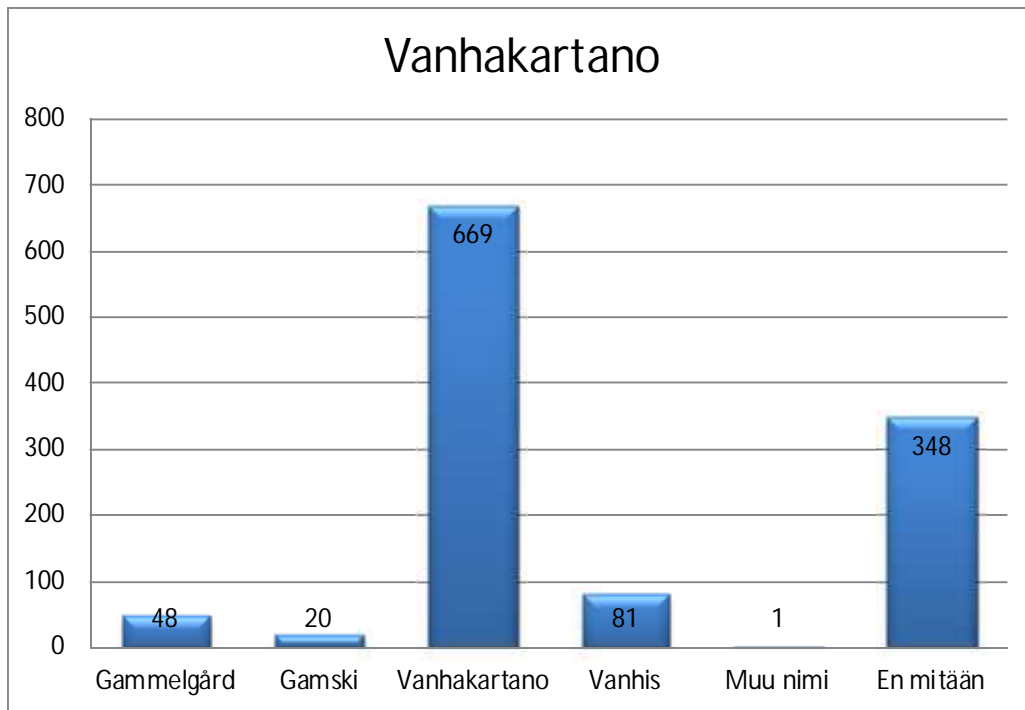
Muita Rinnekodista käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Rine*, *Rinnari* ja *Rintsukoti*.

Muita Silkkiniitystä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *Niitty, Niityt, Sigeja Sile*.

Muita Turunväylästä käytettyjä nimiä ovat kyselyn mukaan *E18, Ettan, Motari, Tartsa, Tartsi, Tarvis, Tarvoontie, Turmionväylä, Turksa, Turtsari, Turtsi, Uus Turuntie, Väylä, Åbis, Åbo motare ja Åbo motarn*.

Muu Vanhastakartanosta käytetty nimi on kyselyn mukaan *Gamlis*.

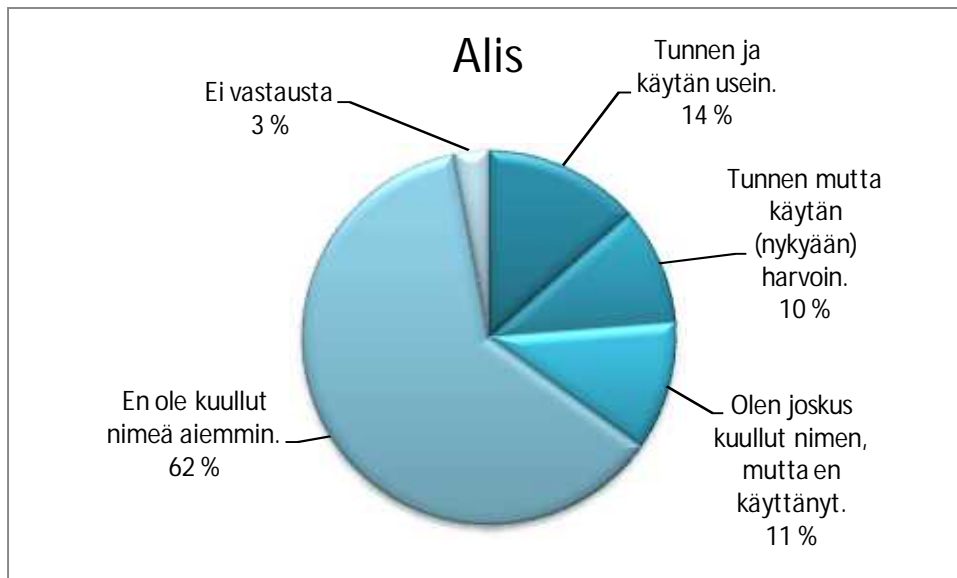
3 Tuttuja ja tuntemattomia nimiä

Kolmannessa osiossa pyydettiin kertomaan, kuinka hyvin tuntee kunkin mainitun slanginimen. Vaihtoehtoja tarjottiin neljä: *Tunnen ja käytän usein*, *Tunnen mutta käytän (nykyään) harvoin*, *Olen joskus kuullut nimen, mutta en käyttänyt* sekä *En ole kuullut nimeä aiemmin*. Lisäksi annettiin mahdollisuus kertoa, mistä paikasta kutakin nimeä käyttää. Myöskään näihin kysymyksiin ei ollut pakollista vastata. Osion nimet oli valittu sen perusteella, että niiden tarkoitteille ei mainittu vanhoissa aineistoissa useampia epävirallisia nimiä, ainakaan kovin suosittuja. Oletuksena oli siis, että nämä nimet olisivat ainakin aiempien keruiden aikaan olleet kyseisten paikkojen ensisijaisia epävirallisia nimiä, sikäli kun sellaisia olisi käytössä. Osion otsikonkin mukaisesti nimet olivat melko kaksijakoisia: hyvin laajalti tunnettuja ja vaikiintuneita, esimerkiksi *Kökkeli* ja *Viheri*, tai hyvin vähän käytettyjä ja ylipäätään melko pienille paikoille annettuja nimiä, kuten *Hösä* ja *Jopo*.

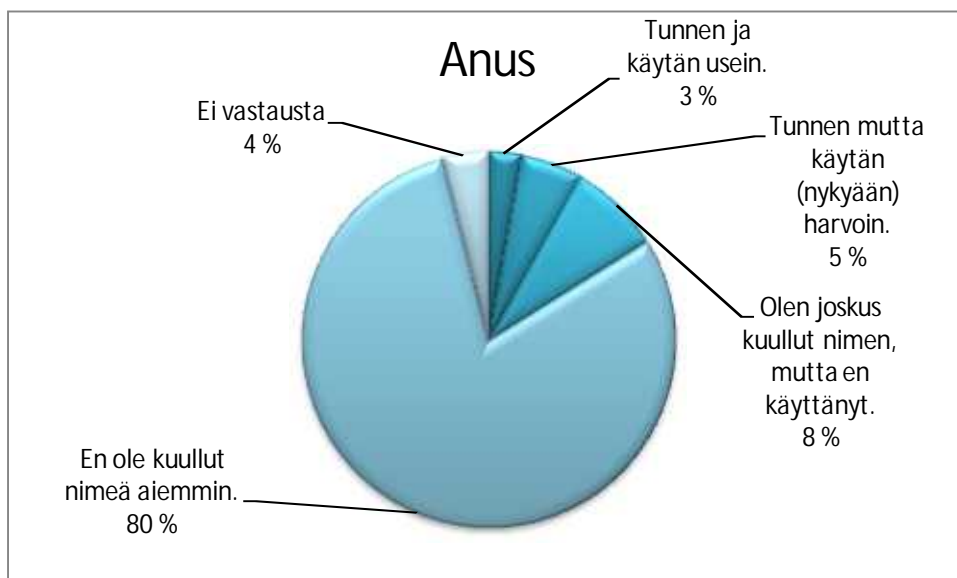
Voidaan olettaa sekä intuitiivisesti että vastauksien perusteella, että suurin osa tiettyihin kohtiin vastaamatta jättäneistä ei ole tuntenut kyseisiä nimiä. Vastaamisen vapaaehtoisuudesta huolimatta vastaajat vastasivat varsin innokkaasti kysymyksiin: keskimäärin jokaiseen kohtaan vastasi 93 % kaikista vastaajista, vähimmilläänkin 88 %.

Tämän osion osalta tulosten tarkastelun tekee hieman ongelmalliseksi se, että moni vastaaja on halunnut arvata nimien tarkoittamia paikkoja, vaikka eivät nimiä käyttäisikään. Siksi olen pyrkinyt erottelemaan arvauksiin ja todelliseen nimenkäyttöön perustuvat vastaukset toisistaan. Tässä osiossa olen laskenut mukaan vain ne vastaukset, joiden tulkitseen olevan todellista nimenkäyttöä. Käymieni keskustelujen perusteella olen myös ymmärtänyt, että osa vastaajista on suhtautunut kyselyyn testin tai kilpailun kaltaisesti ja pyrkinyt siis osoittamaan tietämyksensä, vaikka ei nimiä todellisuudessa olisi kuullutkaan.

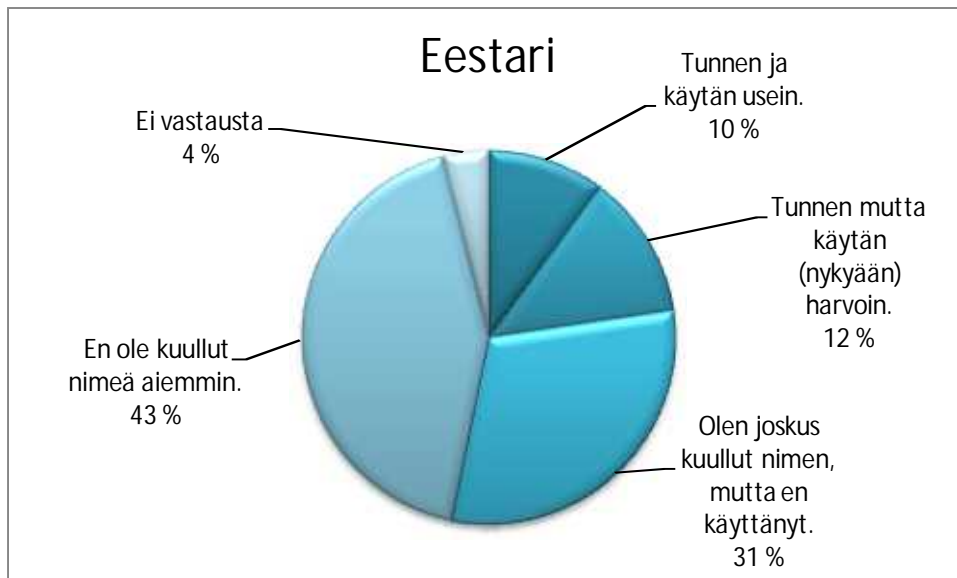
Tässä luvussa on esitetty kaikkien kyselyn kolmannen osion kohtien vastaukset kaaviona. Mitä tummempisävyinen diagrammi, sitä tunnetumpi on nimi.

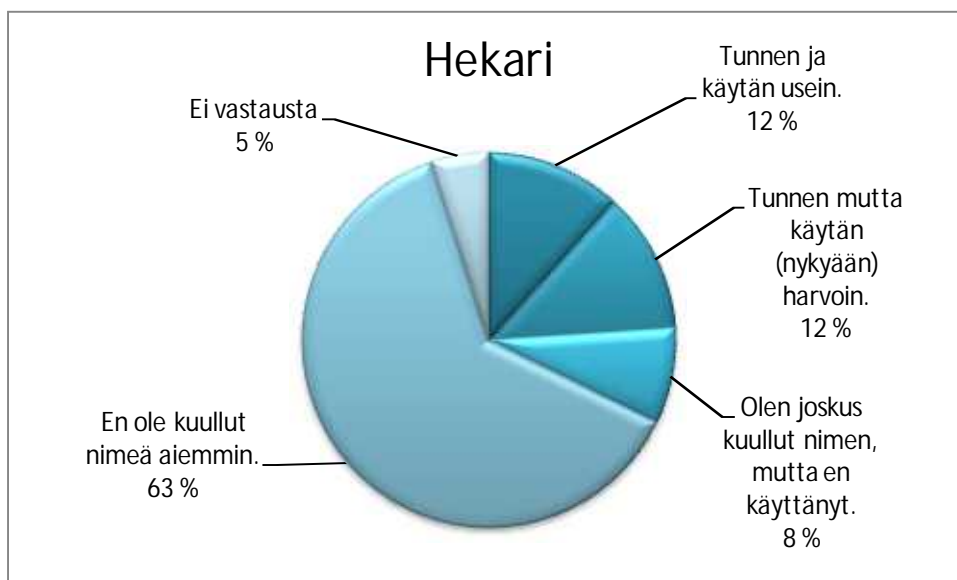
338 vastaajaa (31 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Alis*. Nimen ylivoimaisesti tunnetuin tarkoite on Ala-Kivenlahti, mutta yleisesti sitä käytetään myös Ala-Olarista ja Ala-Soukasta. Muita vastaajien antamia vaihtoehtoja nimen tarkoitteeksi ovat esimerkiksi Alberga tai Leppävaara, Alaportti ja Alaniitty.

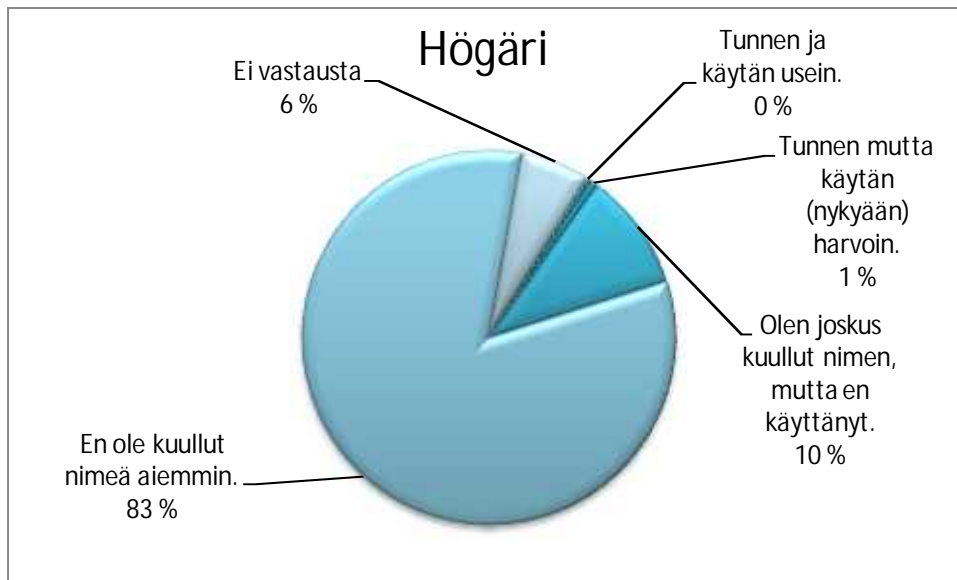
164 vastaajaa (15 % kaikista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Anus*. 150 vastaajaa kertoi tarkoittavansa nimellä Sunaa, yksittäiset vastaajat Espoon keskusta ja Vantaata. Loput kertoivat nimen merkityksestä yleiskielen sanana.

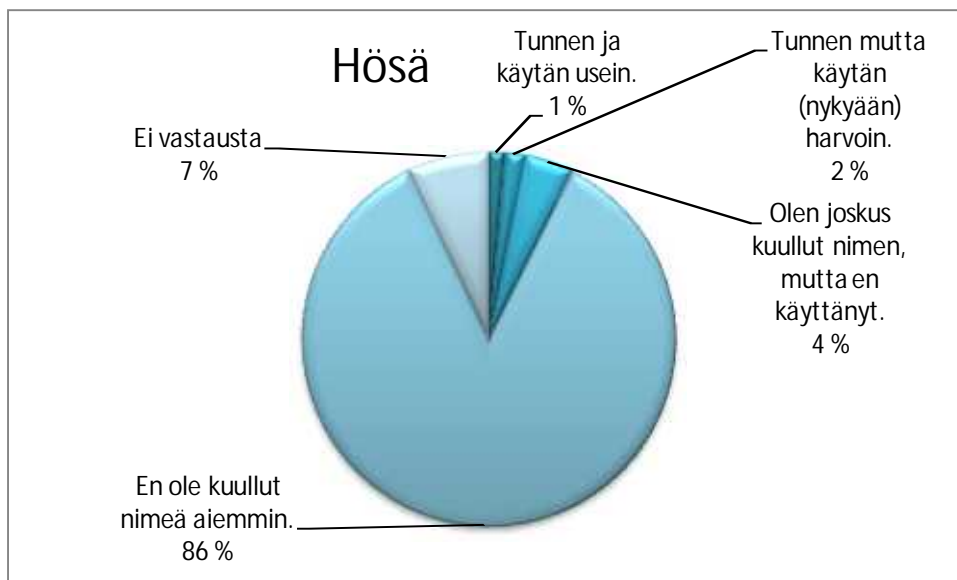
596 vastaajaa (55 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Eestari*. Selkeästi yleisimmin nimellä tarkoitetaan Eestinlaaksoa, hyvin usein myös Eestinkalliota. Useat vastaajat kertovat käyttävänsä nimeä myös Eestinmäestä, Eestinmalmista, Eestinkylästä ja Eestinmetsästä. Eestinmäkeä tai -kylää tosin ei löydy kartalta lainkaan, joten vastauksia voitaneen pitää arvauksina, vaikka niiden määrä onkin melko suuri. Kuvaavaa on, että paikan virallisen nimen ilmoittaneita on enemmän kuin niitä, jotka ovat kertoneet tuntevan sa nimen.

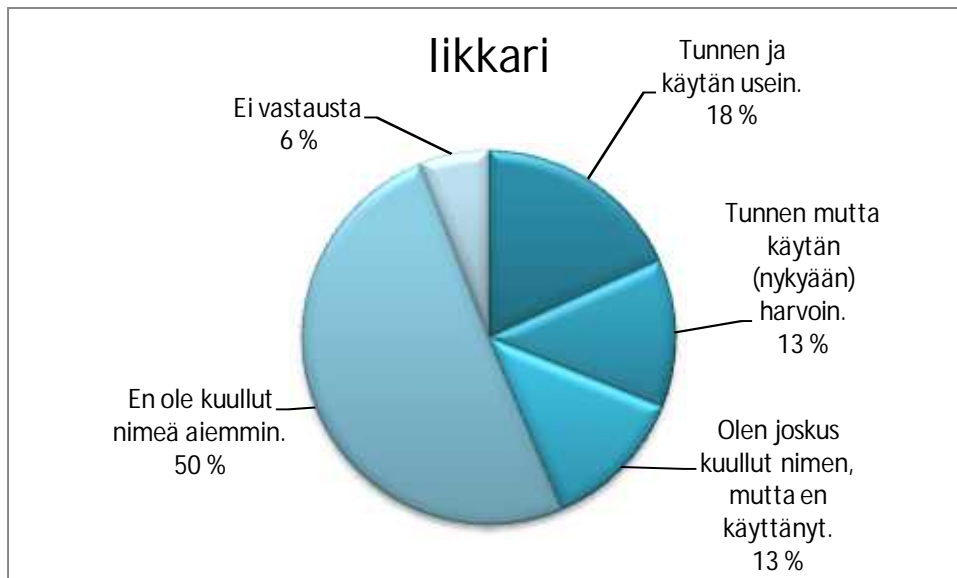
335 vastaajaa (31 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Hekari*. Lähes kaikki vastanneet kertoivat tarkoittavansa nimellä Heikintorin ostoskeskusta Tapiolassa, mutta myös Heikinlaaksoa ehdotettiin useampaan kertaan. Heikinlaakso sijaitsee Helsingissä. Vastaajat myös kertoivat, että heidän käytössään on heidän mielestään oikeampi nimi Heikintorille, joko *Heikkari* tai *Hegari*.

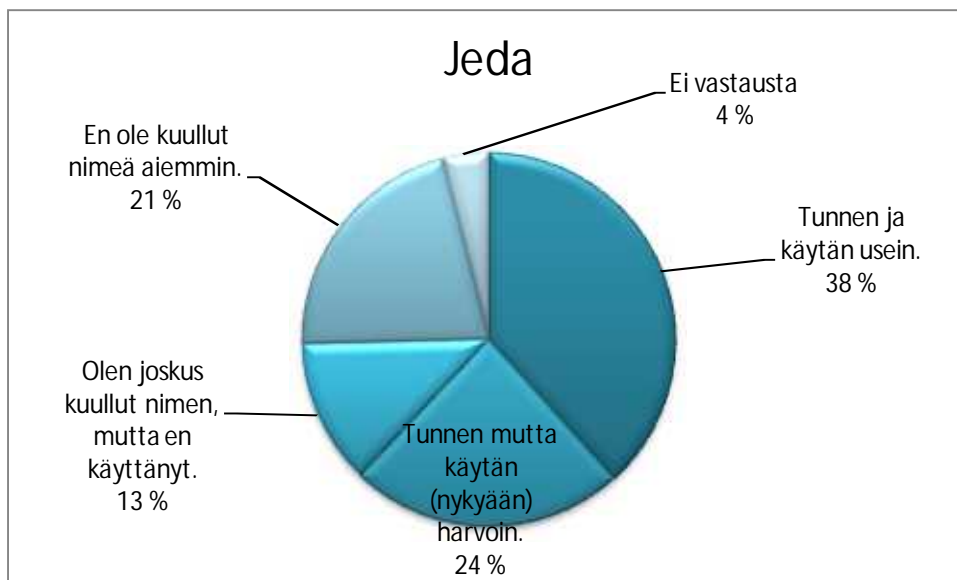
85 vastaajaa (8 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Högäri*. Lähes kaikki vastanneet kertoivat tarkoittavansa paikalla Högnäsiä, muut ehdotukset jäivät yksittäisiksi.

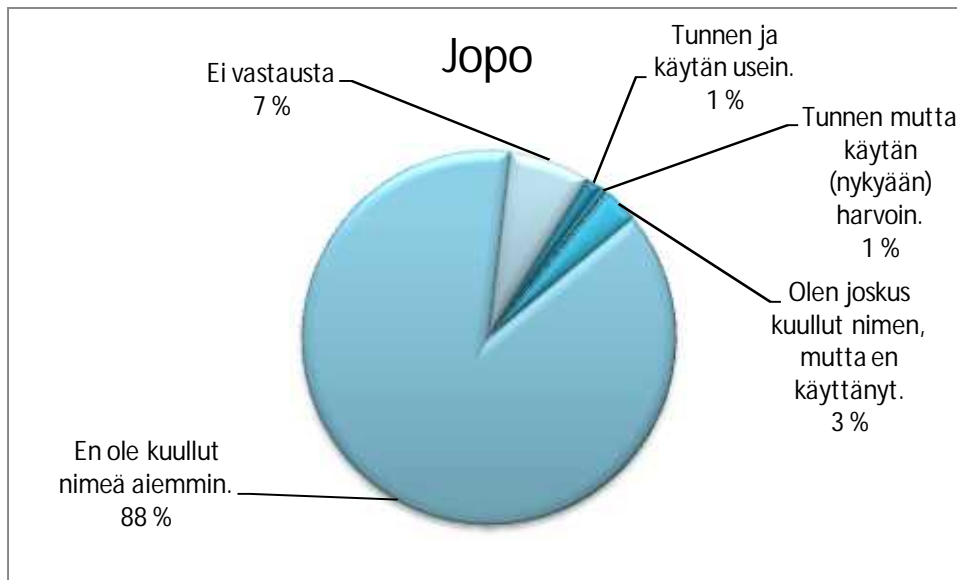
61 vastaajaa (6 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Hösä*. Suurimmalle osalle nimi tarkoittaa Hösmäriä, joillekin myös Hösmäripuistoa. Muut ehdotukset jäävät yksittäisiksi, tosin useampikin vastaaja kertoo nimen merkitsevän sanana kiirettä tai kiireistä, sähläävää ihmistä.

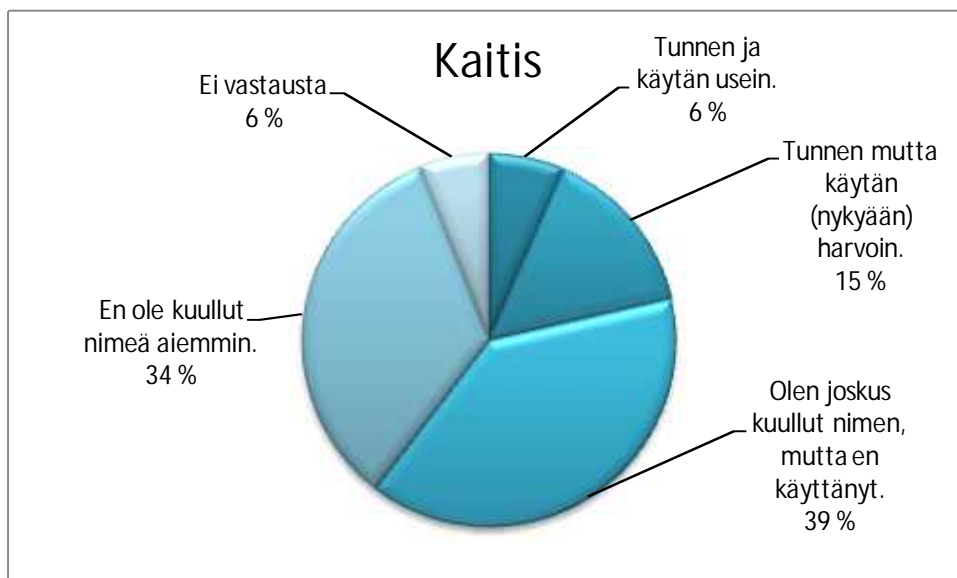
491 vastaajaa (45 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *ikkari*. Lähes kaikkien mukaan nimellä tarkoitetaan livisniemeä, muutamien vastaajien mukaan myös esimerkiksi Iirislahtea.

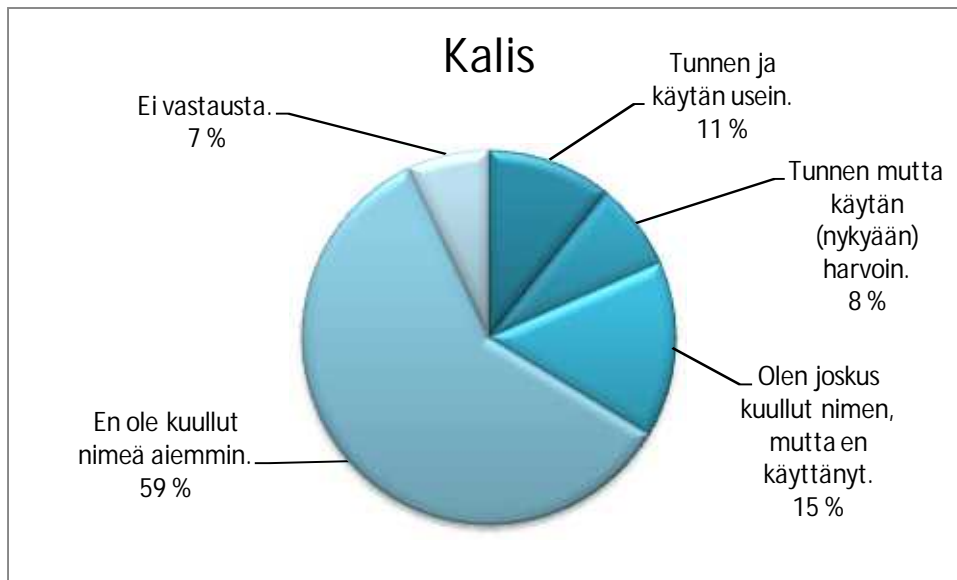
722 vastaajaa (67 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Jeda*. Lähes kaikki kertoivat tarkoittavansa nimellä Haukilahtea (ruots. *Gäddvik*), muutamat erityisesti Haukilahden rantaa. Muutama vastaaja kertoi tarkoittavansa nimellä Kivenlahtea tai Järvenperää. Yksittäiset vastaajat huomauttivat myös nimen kirjoitusasusta: heidän mielestään oikea muoto olisi *Geda*, *Gäda* tai *Gädda*.

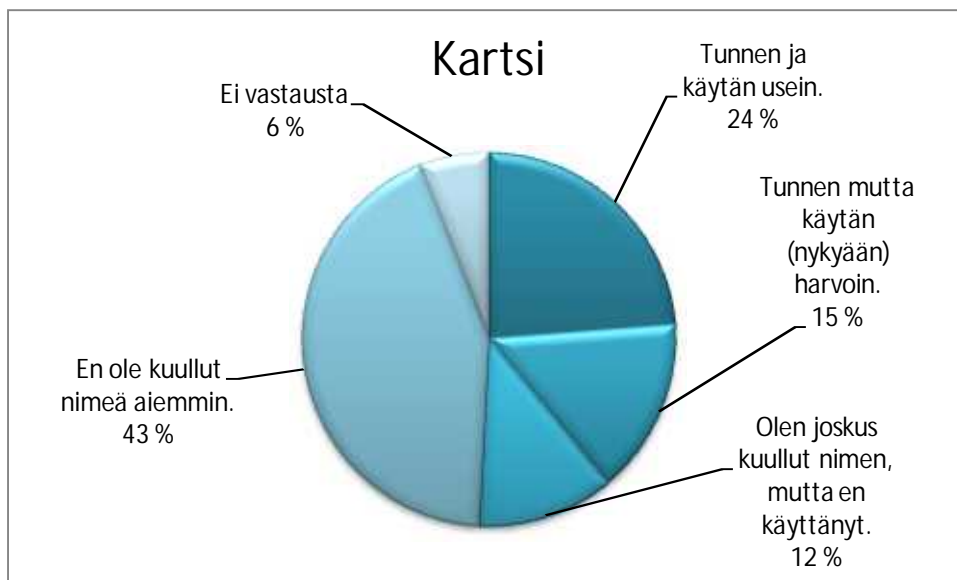
31 vastaajaa (3 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Jopo*. Näyttäisi kuitenkin siltä, ettei nimi ole juurikaan käytössä paikannimenä: suurin osa vastanneista on kertonut nimellä viitattavan tiettyyn polkupyörämerkkiin, paikannimi viittaukset jäävät yksittäisiksi tai lähes yksittäisiksi, mahdollisesti myös arvauksiksi. Vanhoissa aineistoissa nimellä on viitattu muutamia kertoja Jupperiin, tässä kyselyssä kertaalleen. Muutamia mainintoja ovat keränneet myös Joupinmäki ja Jouppi.

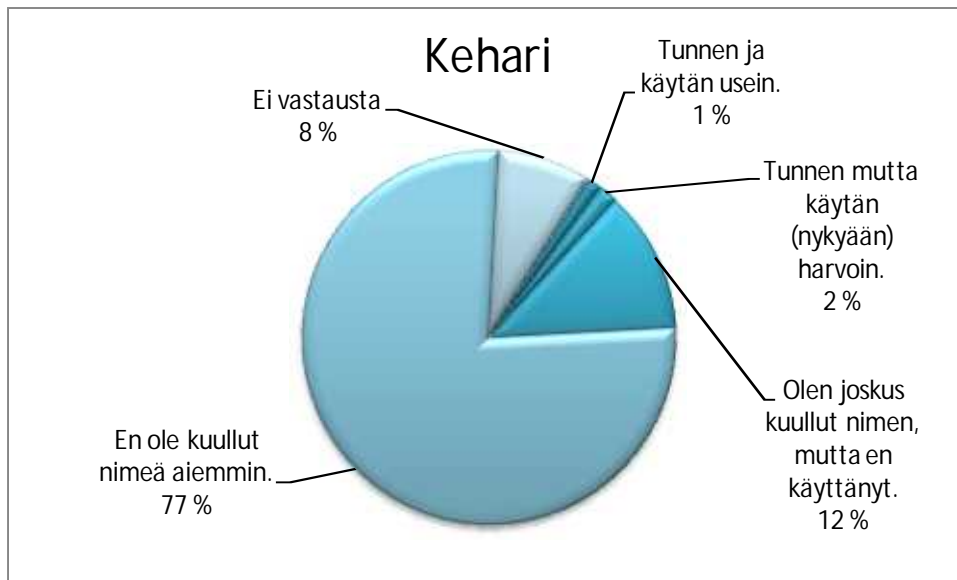
609 vastaajaa (56 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Kaitis*. Selkeästi eniten nimellä viitataan Kaitaaseen, mutta melko paljon myös Kaitalampeen ja jonkin verran Kaitalahteen. Useampikin vastaaja kertoo myös käyttävänsä nimeä Kaitajärvestä ja Kaitaniemestä, mutta Espoossa ei ole käytössä kumpaakaan näistä nimistä.

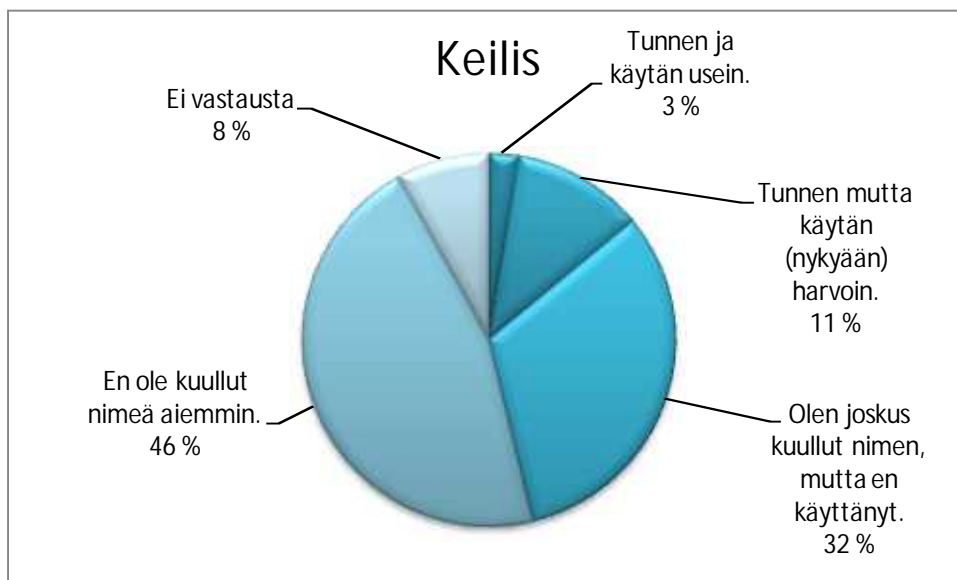
277 vastaajaa (26 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Kalis*. Selkeästi suurin osa vastanneista tarkoittaa nimellä Kalajärveä, muutamat myös Kaitaata, Kallvikia tai Helsingin Kalasatamaa.

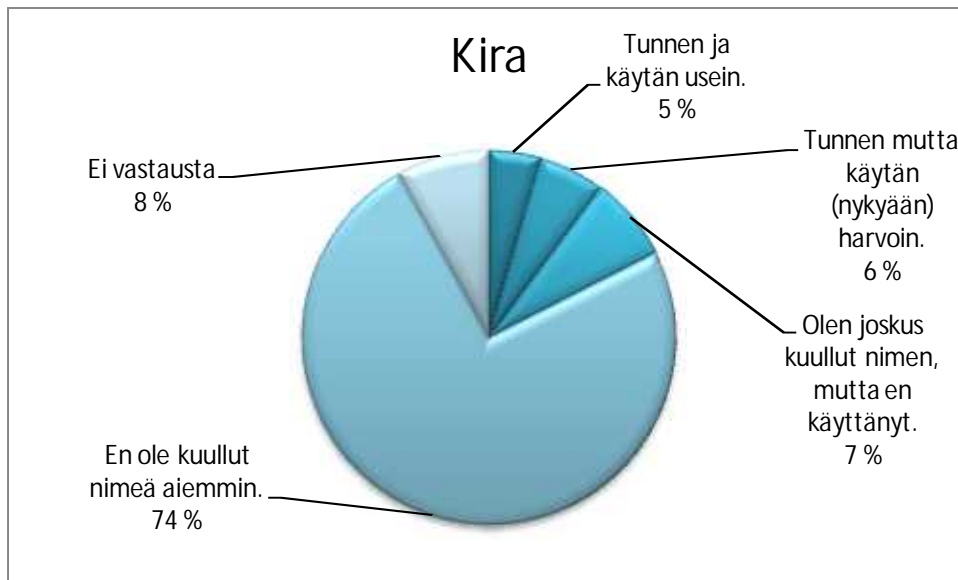
520 vastaajaa (48 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Kartsi*. Lähes kaikille vastanneille nimi tarkoittaa Karakalliota, muutamille myös Karamalmia tai Vantaan Kartanonkoskea.

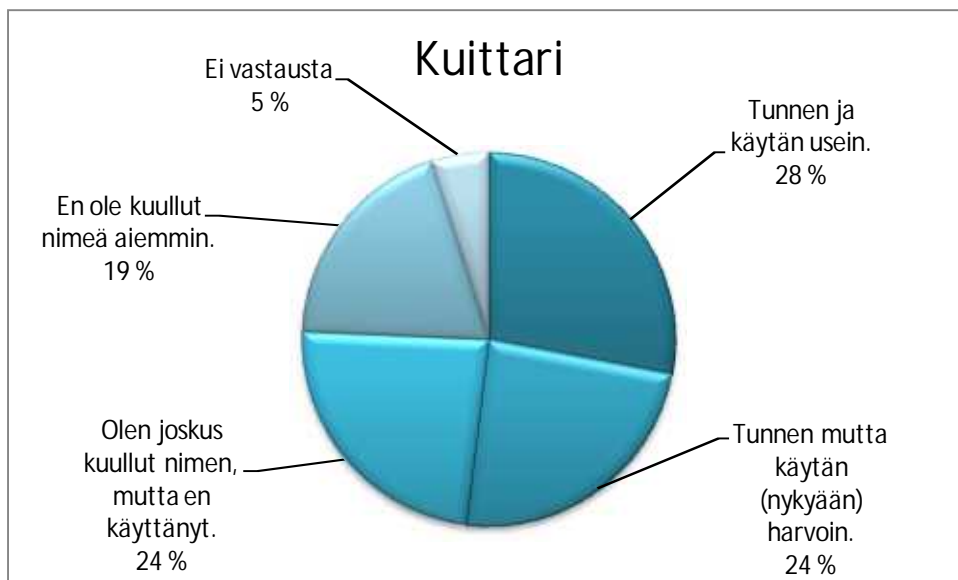
113 vastaajaa (10 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Kehari*. Nimen tyypillisin merkitys on vastaajien mukaan Kehä I, mutta lähes yhtä moni kertoi tarkoittavansa nimellä Kehä III:a, Kehätietä tai vain Kehää. Muutamien vastaajien mukaan nimeä voidaan käyttää kaikista Kehäteistä. Useampi vastaaja myös mainitsi sanan *kehari* merkityksestä 'kehitysvammainen'.

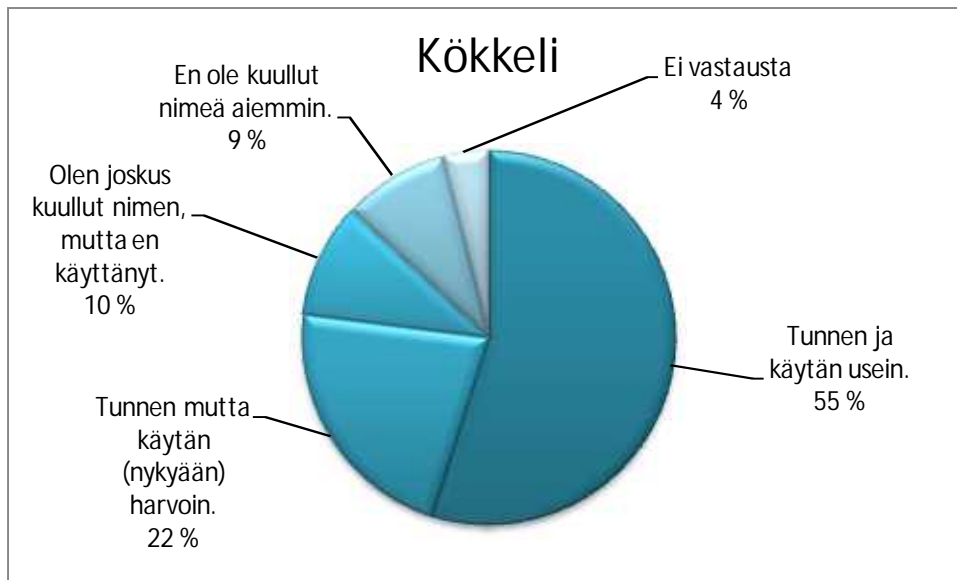
542 vastaajaa (50 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Keilis*. Lähes kaikki vastaajat kertoivat tarkoittavansa nimellä Keilaniemeä, muutamat vastaajat myös Keilalahtea, Keilarantaa tai Tapiolan keilahallia.

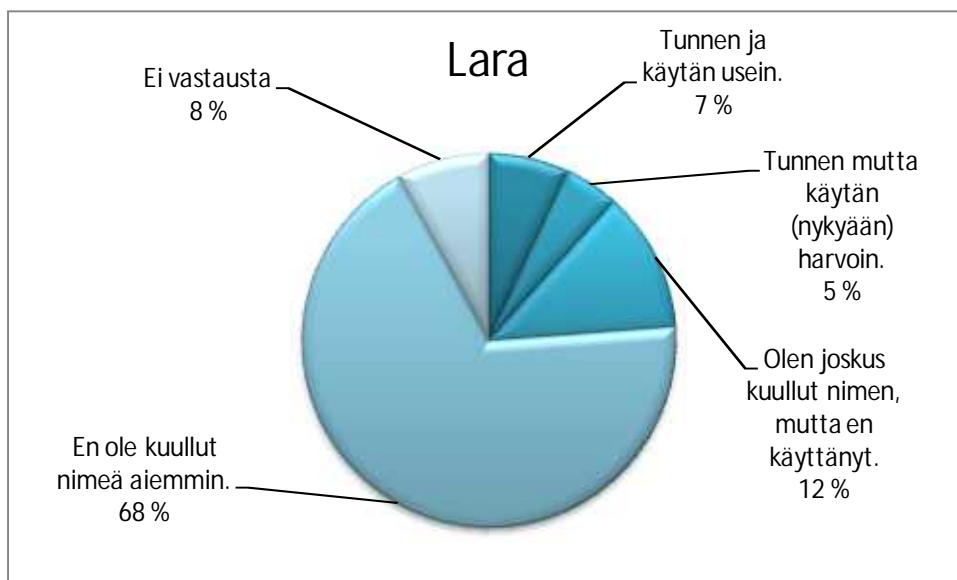
143 vastaajaa (13 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Kira*. Selkeälle enemmistölle nimi tarkoittaa Kirstinmäkeä, muutamille myös Kirstinharjua, Kirstiä, koko Suvelaa tai Kirkkojärveä.

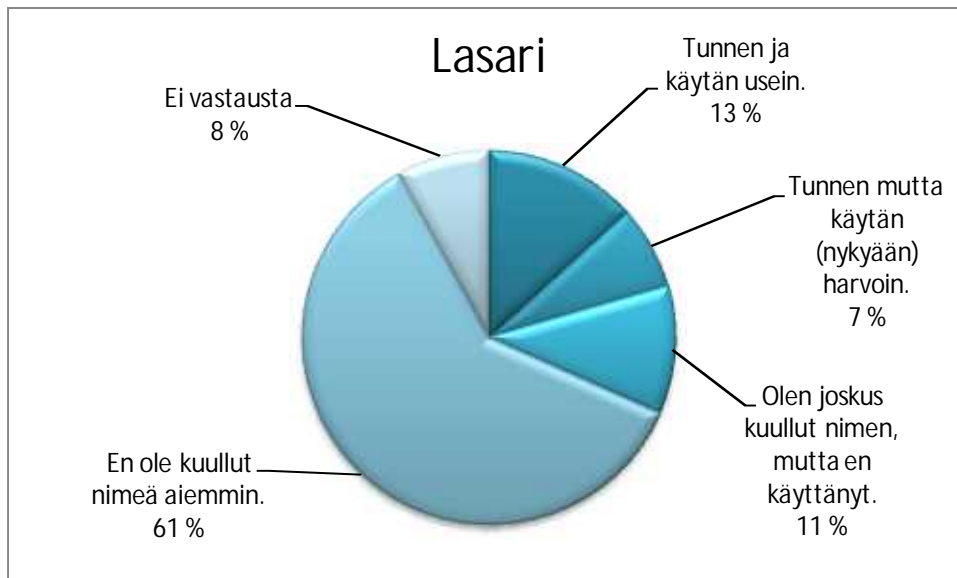
825 vastaajaa (76 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Kuittari*. Lähes kaikki vastaajat tarkoittivat nimellä Kuitinmäkeä, muut vastaukset jäivät lähes yksittäisiksi.

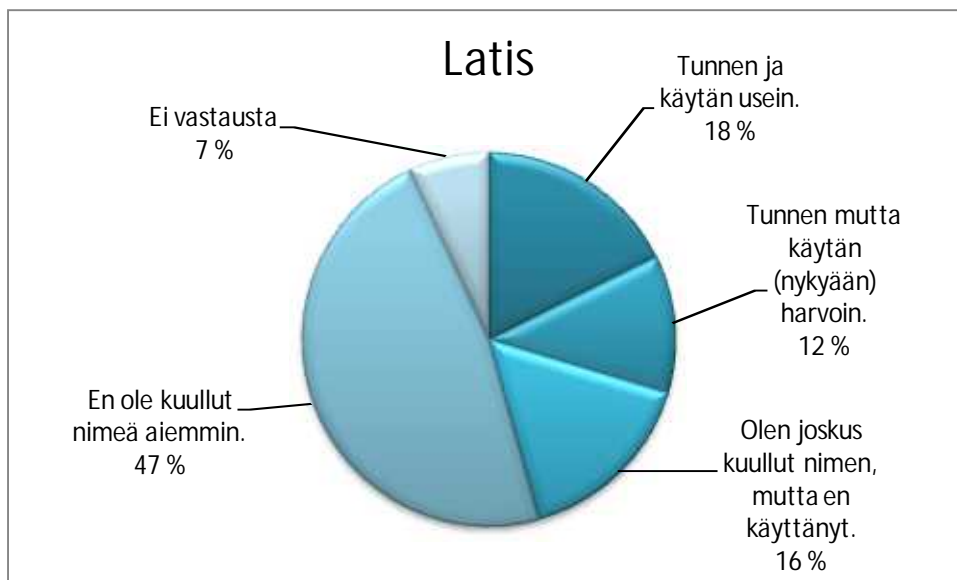
874 vastaajaa (81 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Kökkeli*. Lähes kaikki kertoivat tarkoittavansa nimellä Kauklahtea, mutta myös monia muita paikkoja Kivenlahdesta Kirkkonummelle ehdotettiin. Muutama vastaaja myös totesi, ettei edes muista, mikä Kökkelin virallinen nimi on.

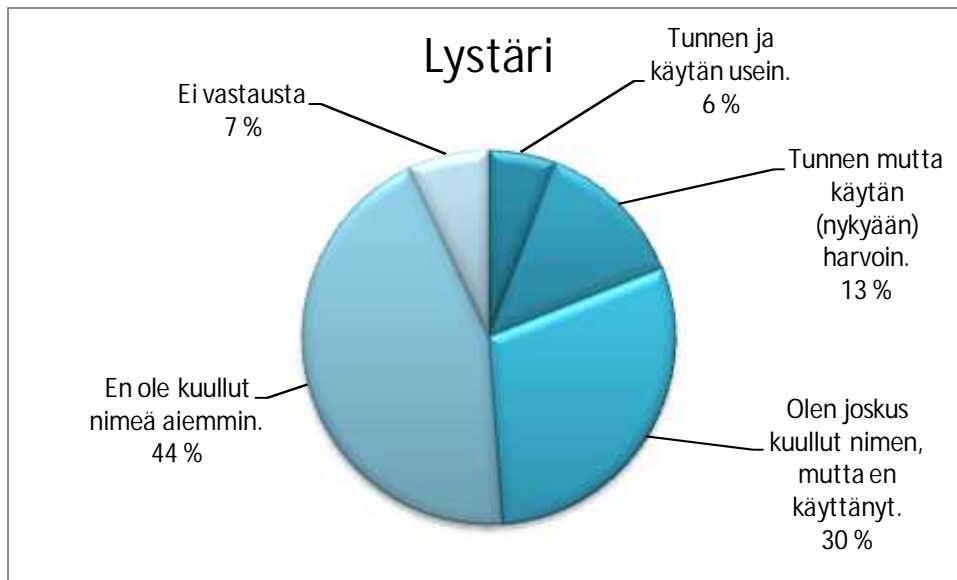
221 vastaajaa (20 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Lara*. Lähes kaikille vastanneille nimi tarkoittaa Laurinlahtea, muutamille myös esimerkiksi Laak-solahtea, Laaksolahden rantaa tai Helsingin Lauttasaarta. Useampikin vastaaja huomautti, että "oikeampi" nimi Laurinlahdelle olisi *Laru*.

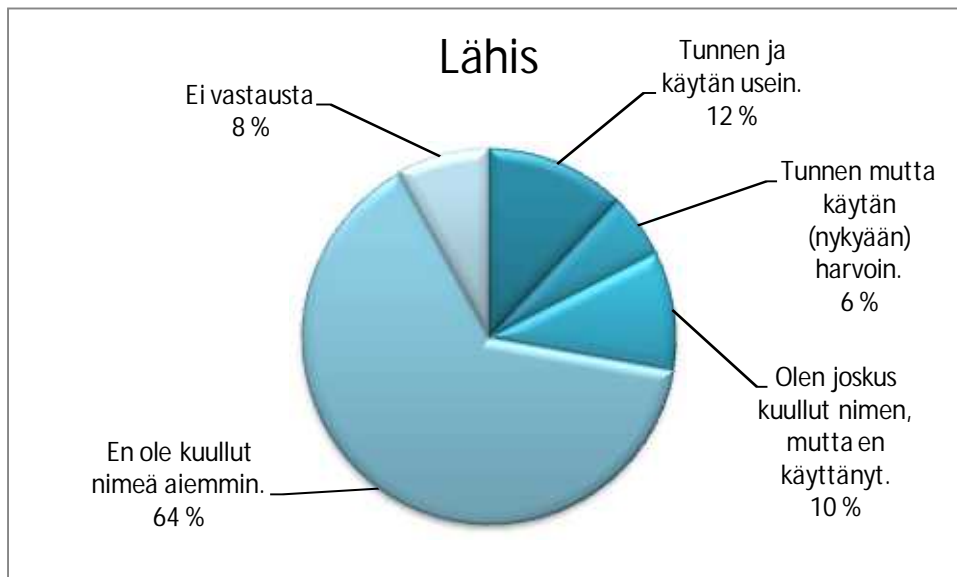
280 vastaajaa (26 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Lasari*. Lähes kaikille vastanneille nimi tarkoittaa Laaksolahtea, mutta useammalle vastaajalle myös Helsingin Lauttasaarta, Latokaskea tai mitä tahansa sairaalaa.

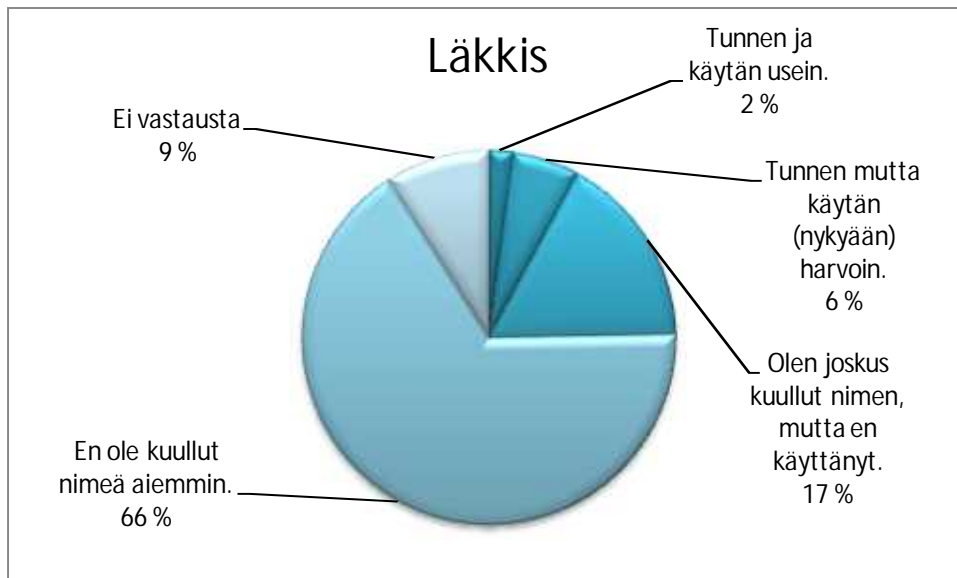
495 vastaajaa (46 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Latis*. Suurimmalle osalle vastaajista nimi tarkoittaa Latokaskea, osalle Helsingin Latokartanoa ja muutamille kumpaa tahansa.

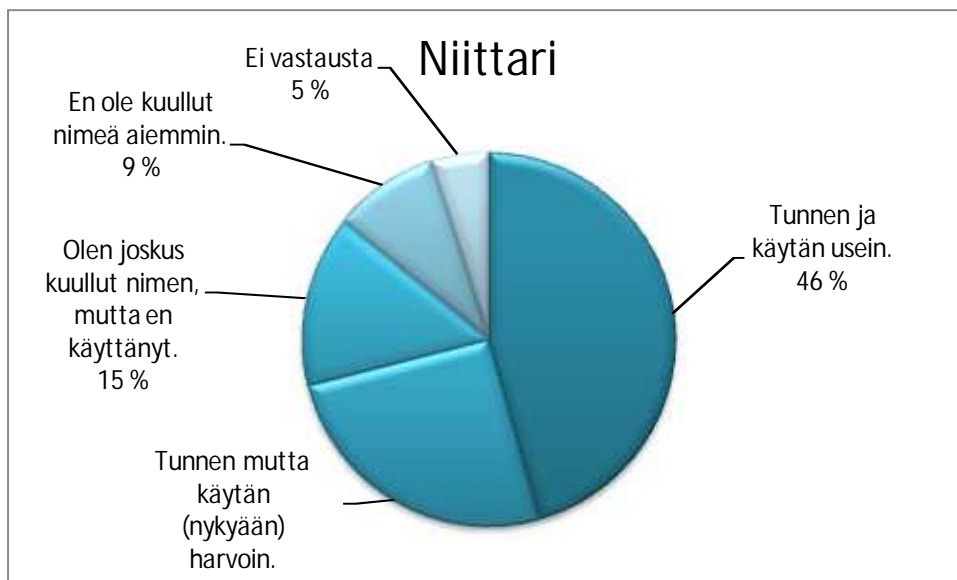
582 vastaajaa (54 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Lystäri*. Vastaukset jakaantuivat lähes tarkalleen puoliiksi: puolet vastasi paikan virallisen nimen olevan Lystimäki, puolet Lystinmäki. Vastaajat lienevät kuitenkin tarkoittaneet samaa paikkaa, Lystimäkeä.

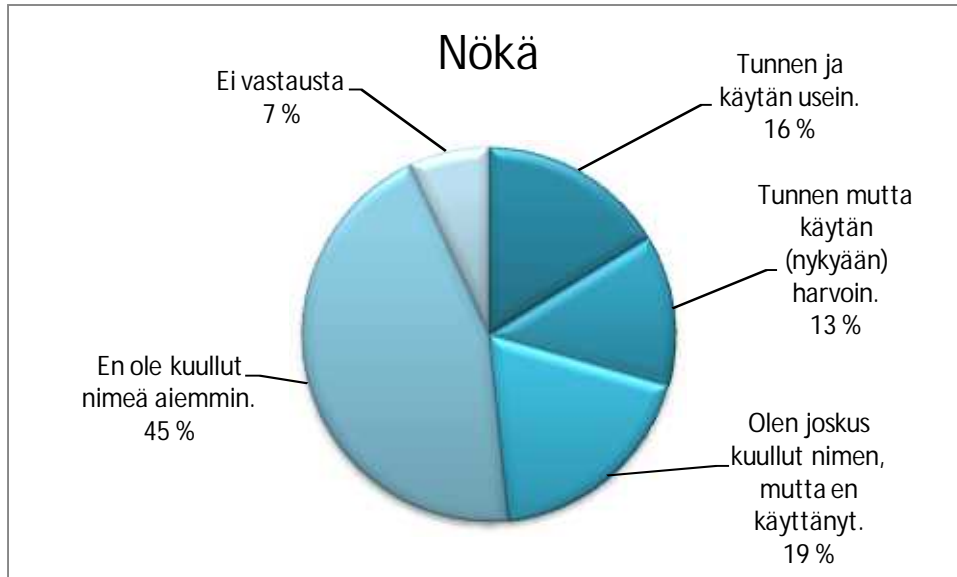
270 vastaajaa (25 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Lähis*. Lähes kaikille vastaajille nimi tarkoittaa Lähderantaa, jonka osa tosin kirjoitti muodossa Lähdenranta. Nimeä voidaan myös käyttää läheisen paikan, kaupan, baarin tai kirjaston, nimenä. Muutama vastaaja ilmoitti, että he käyttävät Lähderannasta nimeä *Lähdis*.

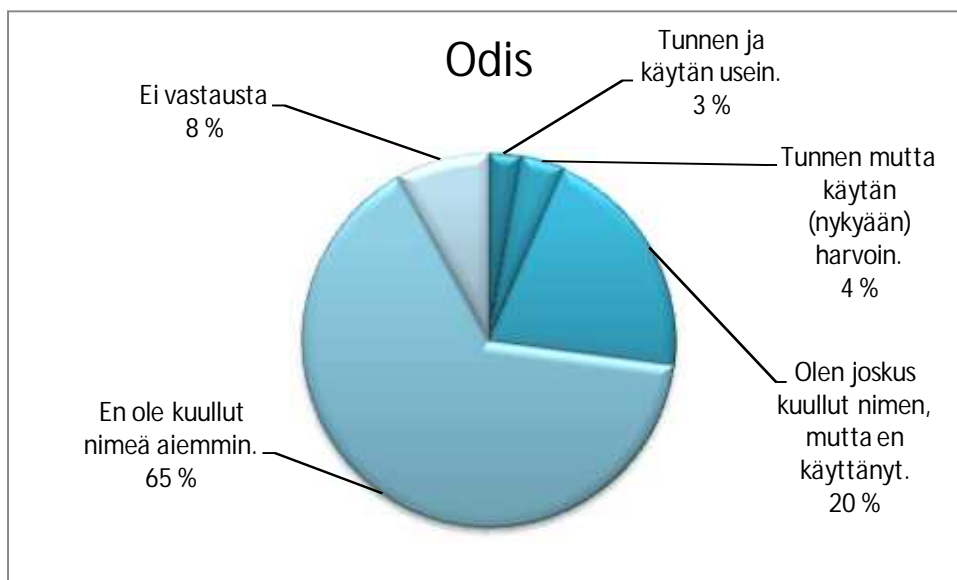
271 vastaajaa (25 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Läkkis*. Lähes kaikille vastanneille nimi tarkoittaa Läckitoria, osa tosin käytti virallisena nimenä samasta paikasta *Läckisepäntoria*.

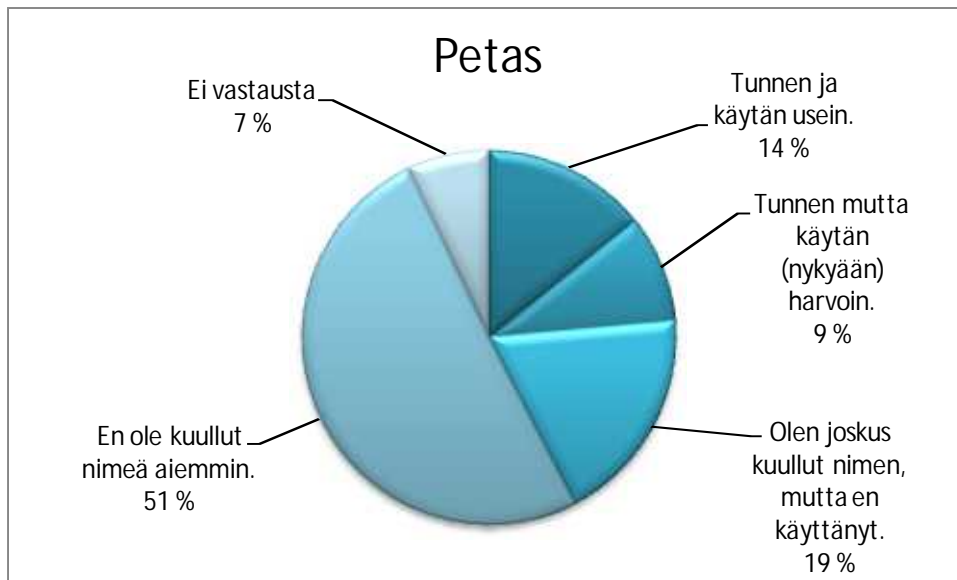
882 vastaajaa (81 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Niittari*. Lähes kaikki vastaajat kertoivat käyttävänsä nimeä Niittykummusta, jotkut myös muista *Niitty*-alkuisten paikannimien tarkoitteista, kuten Niittymaasta. Muutama vastaaja myös ilmoitti käyttävänsä paikasta ennemmin nimeä *Nida*.

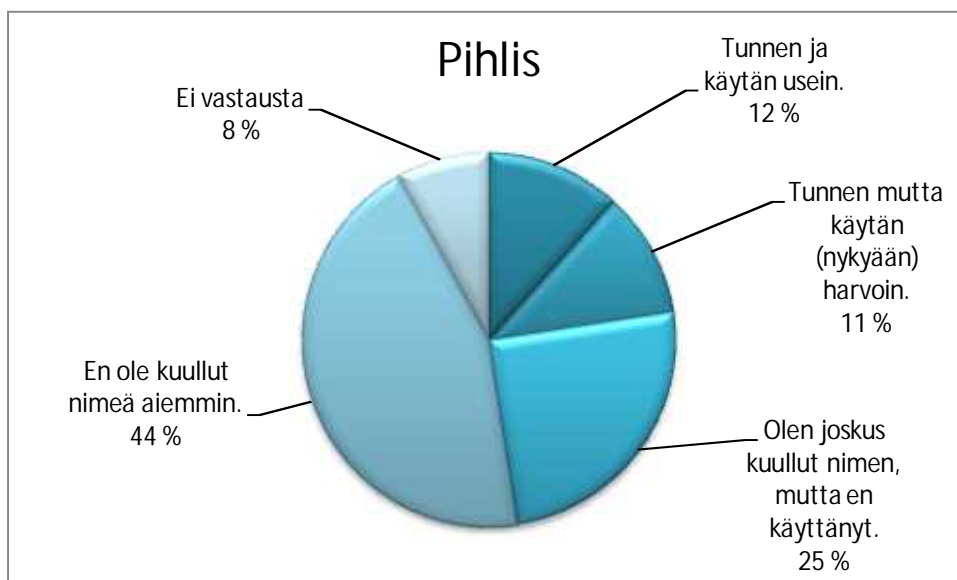
532 vastaajaa (49 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Nökä*. Vastaajat olivat hyvin yksimielisiä: *Nökä* tarkoittaa Nöykkiötä. Muut vastaukset jäivät hyvin yksittäisiksi, todennäköisesti arvauksiksi. Muutama vastaaja kertoi käyttävänsä paikasta enemmän nimeä *Nökäri*.

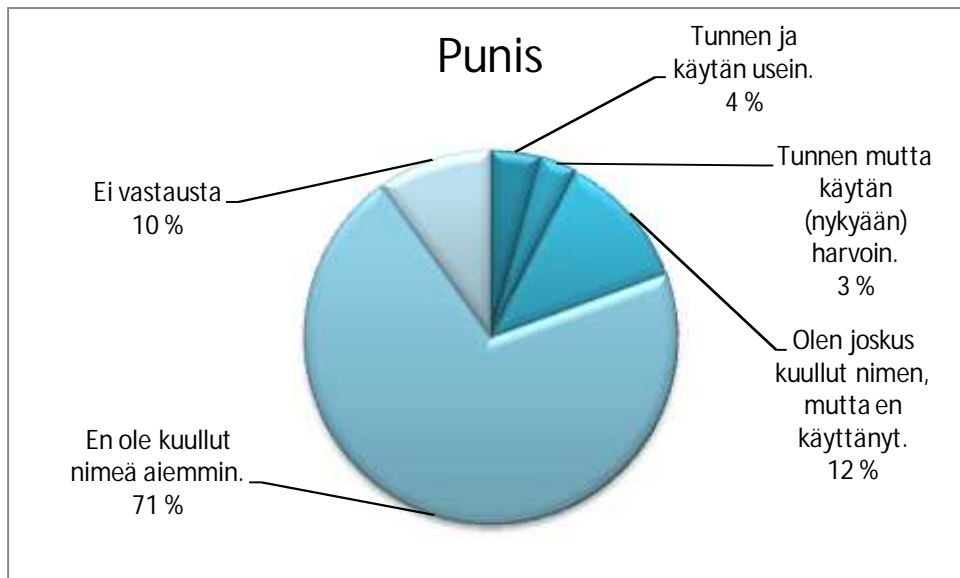
274 vastaajaa (25 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Odis*. Vastaukset jakautuivat: suunnilleen puolet kertoi tarkoittavansa nimellä Odilampea, puolet Otaniemeä, osa myös Olaria tai Oittaata. Tämä herättää kysymyksen siitä, onko nimi oikeasti käytössä kaikista näistä paikoista puhuttaessa, vai onko moni vastaaja päätenyt arvaamaan "oikeaa" vastausta.

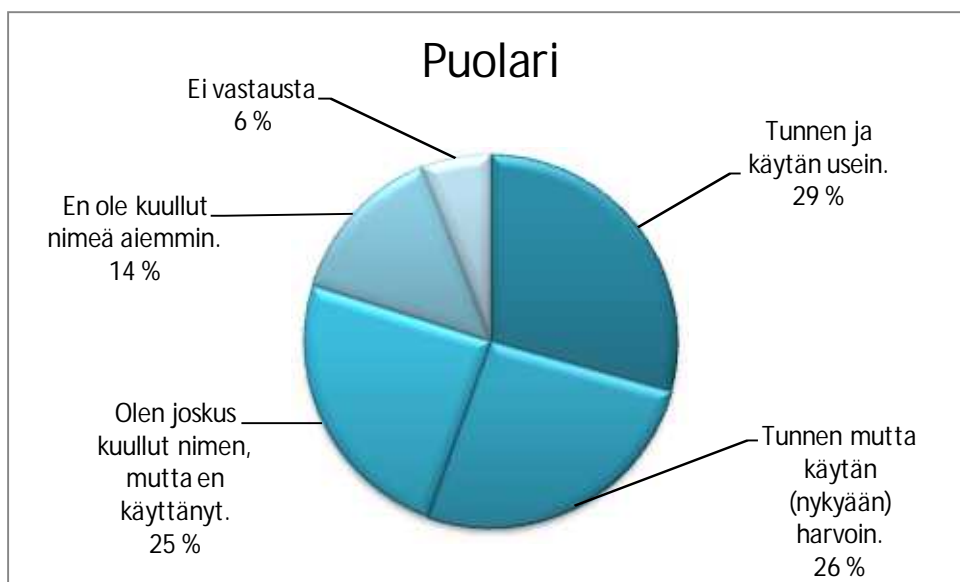
252 vastaajaa (23 % vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Petas*. Kysymys aiheutti paljon hämmennystä, mikä on varsin ymmärrettävää, sillä *Petas* todella on vanha Espoon Kvarnbyn tilannimi, myöhemmin myös alueennimi, joskaan se ei enää ole virallisessa käytössä. Kauniaisten puolelta löytyy edelleen Petaksentie ja Petaksenkujat. Moni vastaaja selittääkin tarkoittavansa nimellä Kauniaisten ja Lippajärven välistä aluetta Turuntien ympäristössä tai paikalla vuosikymmenten ajan sijainneen Petas-baarin ympäristöä. Osa vastaajista kertoo myös käyttävänsä nimeä koko Lippajärven alueesta.

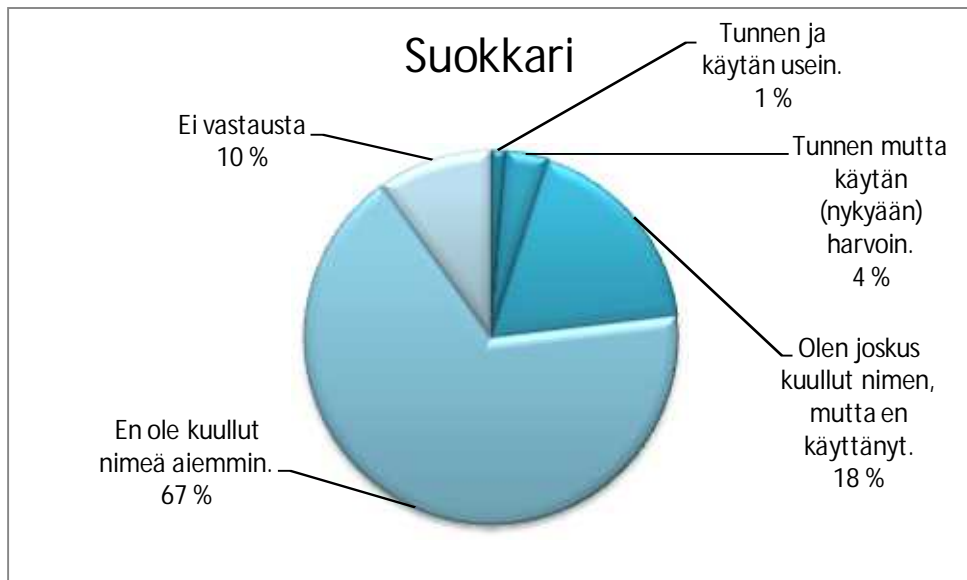
373 vastaajaa (34 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Pihlis*. Lievä enemmistö kertoi käyttävänsä nimeä Pihlajarinteestä (tai Pihlajanrinteestä), mutta lähes yhtä moni myös Helsingin Pihlajamäestä (tai Pihlajanmäestä). Kourallinen vastaajia kertoi käyttävänsä nimeä myös Helsingin Pihlajasaaresta tai Pihlajistosta. Useampi vastaaja myös kertoi, että käyttää itsekin nimeä *Pihlis* useammistakin edellä mainituista paikoista.

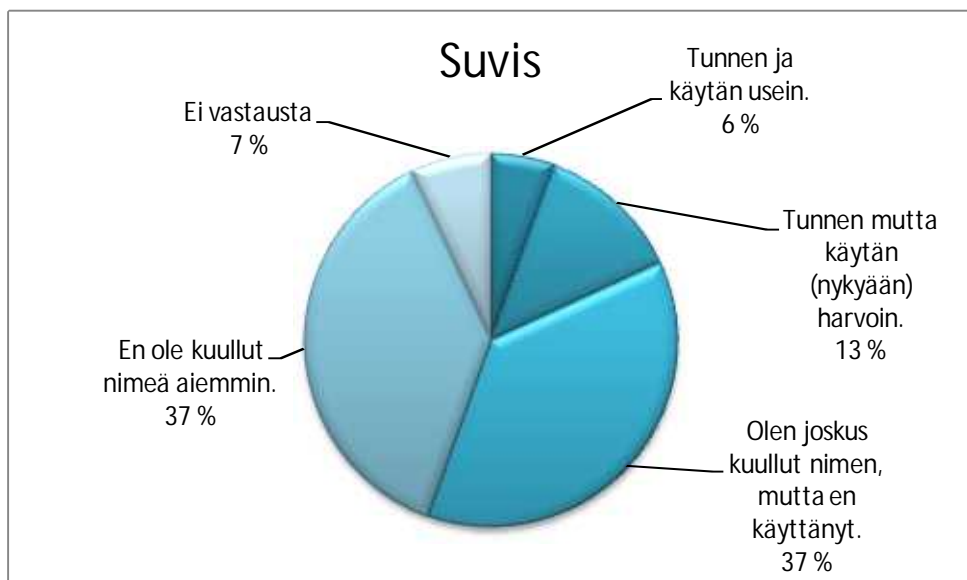
151 vastaajaa (14 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Punis*. Jälleen moni kertoi tarkoittavansa nimellä helsinkiläistä paikkaa, Punavuorta, mutta vielä useampi Espoon Punametsää tai koko Röylää (ruots. *Rödskog*).

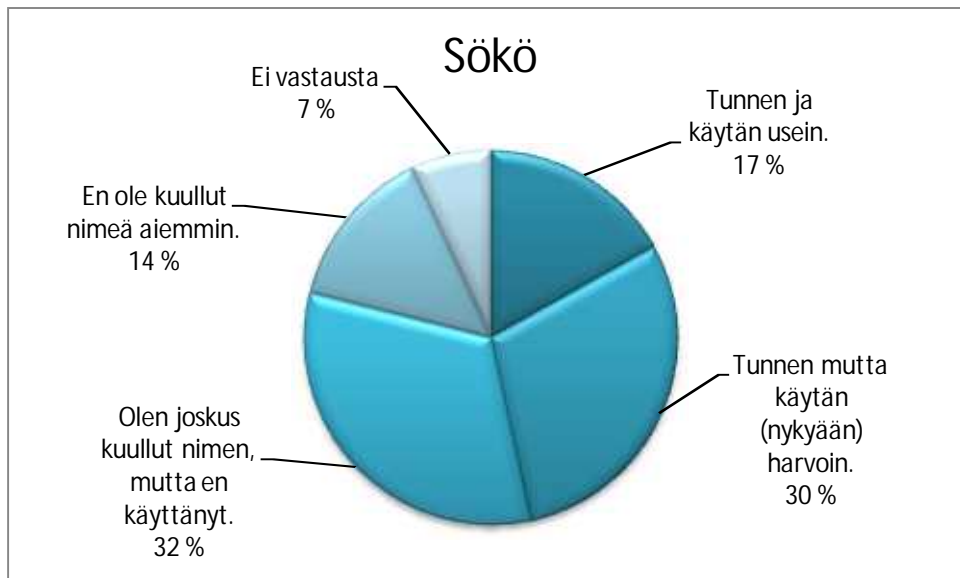
821 vastaajaa (76 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Puolari*. Suurin osa tarkoittaa nimellä Puolarmetsää, mutta melko moni myös Puolarmaaria, Puolarmäkeä tai Puolarmetsän sairaalaa. Useissa vastauksissa oli mainittuna myös useampia näistä.

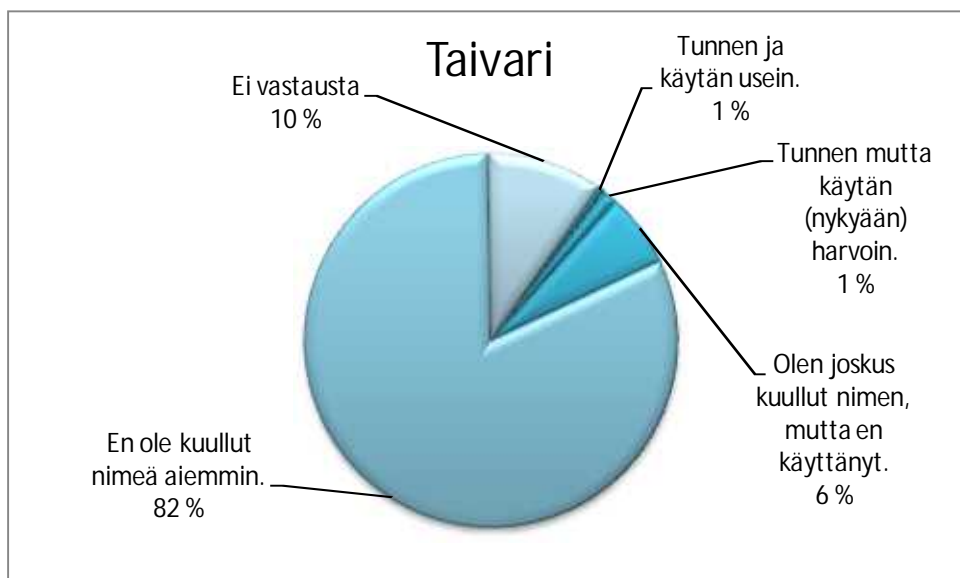
192 vastaajaa (18 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Suokkari*. Suurin osa käyttää nimeä Suomenojasta eli Finnoosta, mutta moni myös Soukasta tai Helsingin Suomenlinnasta. Muutama vastaaja tosin myös epäili, että kyselyssä olisi kirjoitettu Soukkaa, Soukan ostoskeskusta tai Soukan K-Supermarketia tarkoittava nimi *Suokkari* väärin, joten jää epäselväksi, moniko on ajatellut samoin tai lukenut nimen huolimattomasti ja tarkoittanut itse asiassa samaa.

565 vastaajaa (52 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Suvis*. Enemmistölle nimi tarkoittaa Suvisaaristoa, mutta hyvin monelle myös Suvelaa, muutamille myös Helsingin Suvilahtea.

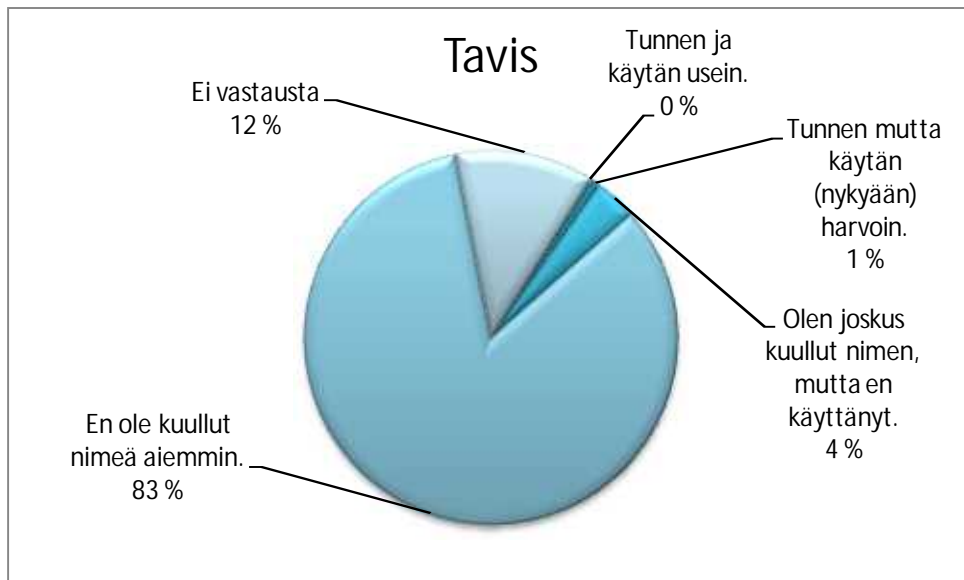

786 vastaajaa (73 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Sökö*. Tällä kertaa vastaajat olivat hyvin yksimielisiä: aivan yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta he tarkoittavat nimellä Soukkaa. Yksioikoinen tulos on sinänsä myös ymmärrettävä, että Soukan ruotsinkielisen nimen kirjoitusasu on *Sökö*.

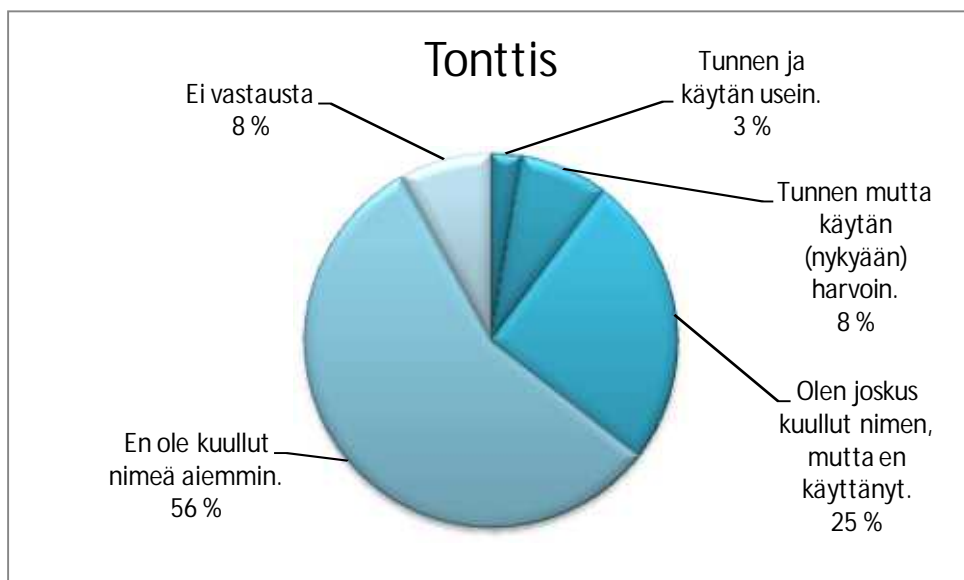

37 vastaajaa (3 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Taivari*. Vaikka vastauksia tulikin varsin vähäisesti, kävi niistä kuitenkin selväksi, että vastaajat tuntevat nimen ennen kaikkea Laajalahdessa sijaitsevan kallion ja pulkkamäen nimenä. Taivaskallio eli *Taivari* sijaitsee Vahvialankallion viheralueella – yksi vastaaja mainitsi *Vahvialankallion Taivarin* synonyymiksikin. *Taivaskallio* ei ole virallinen kartoista löytyvä nimi, mutta se tunnetaan paikannimien keruuaineistoissa.

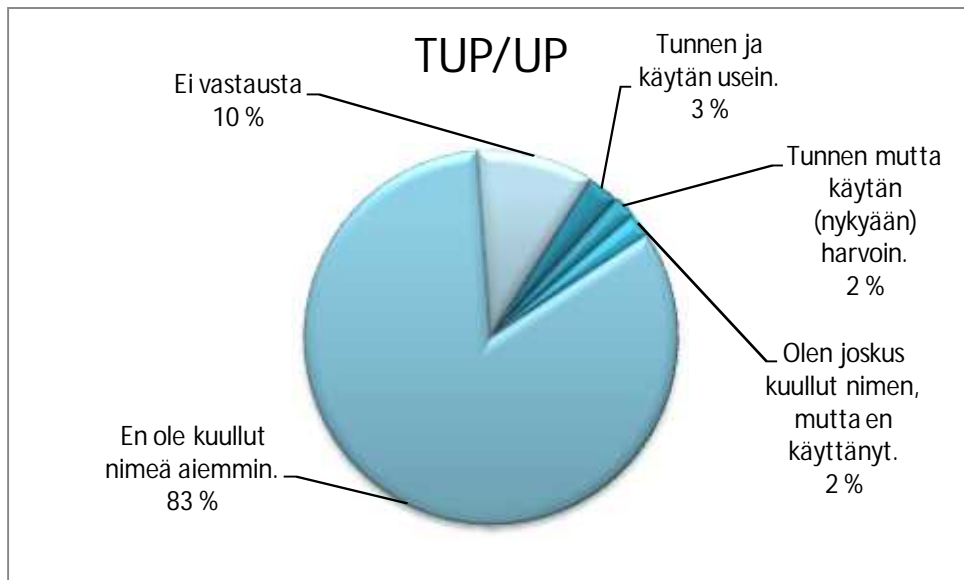
Muutamit vastaajat kertoivat tarkoittavansa nimellä Taivallahtea, joka sijaitsee Helsingissä.

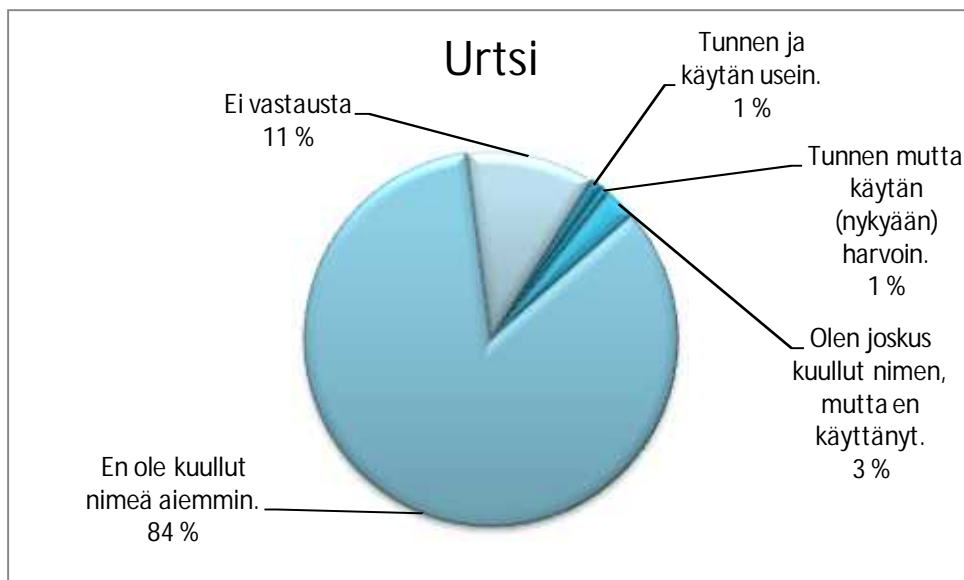
38 vastaajaa (4 % kaikista vastanneista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Tavis*. Vain neljä vastaajaa ilmoitti käyttävänsä nimeä usein. Suurimmalle osalle vastanneista nimi tarkoittaa Taavinkylää, tosin lähes yhtä moni kertoi vain sanan *tavis* merkityksestä 'tavallinen (ihminen)'.

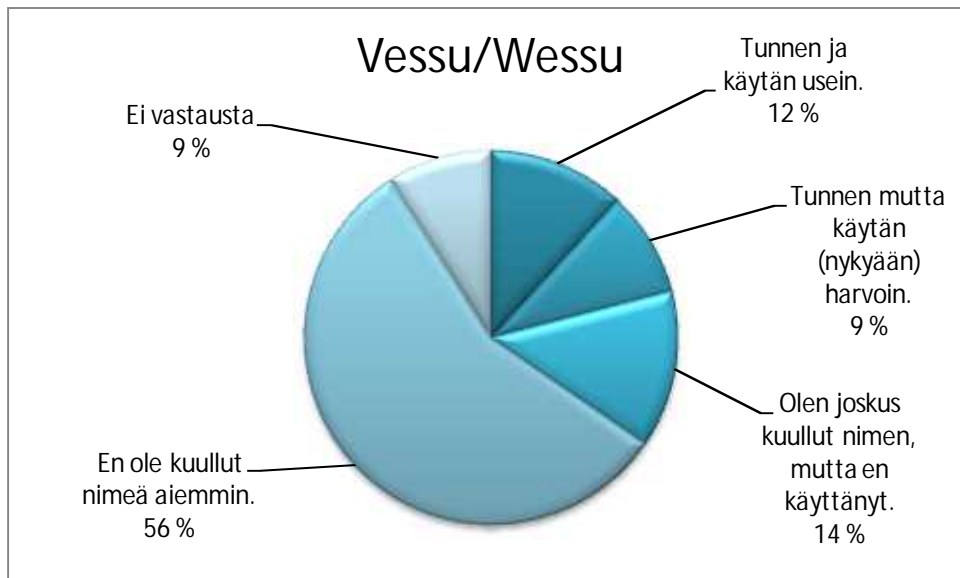
482 vastaajaa (44 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Tonttis*. Nimi tarkoittaa vastaajille lähes yksiselitteisesti Tontunmäkeä, joskin osa vastaajista on kirjoittanut nimen asussa Tonttumäki. Muutamat kertovat myös virallisen nimen olevan Tonttukumpu, jota onkin saatettu joskus käyttää Tontunmäen alkuperäisen, ruotsinkielisen nimen *Tomtekulla* suomenkielisenä vastineena.

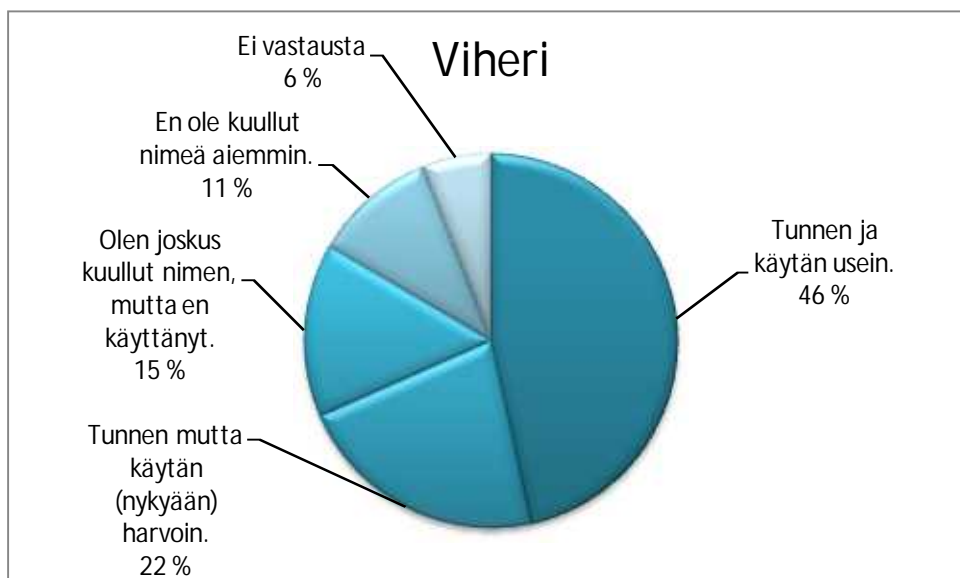
76 vastaajaa (7 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *TUP* tai *UP*. Lähes kaikille vastanneille nimi tarkoittaa Tapiolan urheilupuistoa, muutama on myös maininnut pelkän urheilupuiston, mahdollisesti vain nimen *UP* tarkoitteena.

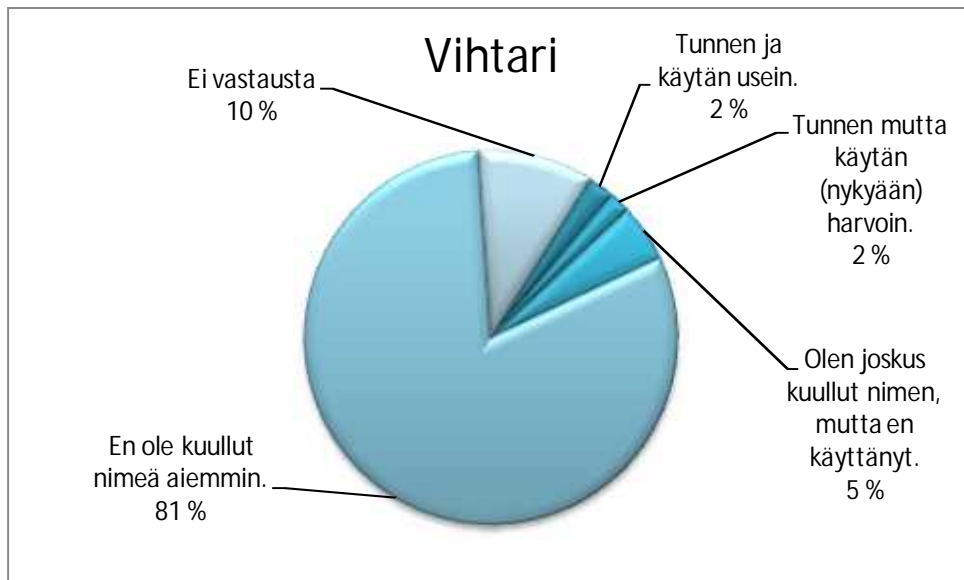
43 vastaajaa (4 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Urtsi*. Enemmistölle vastanneista nimi voi tarkoittaa mitä tahansa urheilupuistoa tai -kenttää, mutta melko monelle myös erityisesti Leppävaaran urheilupuistoa.

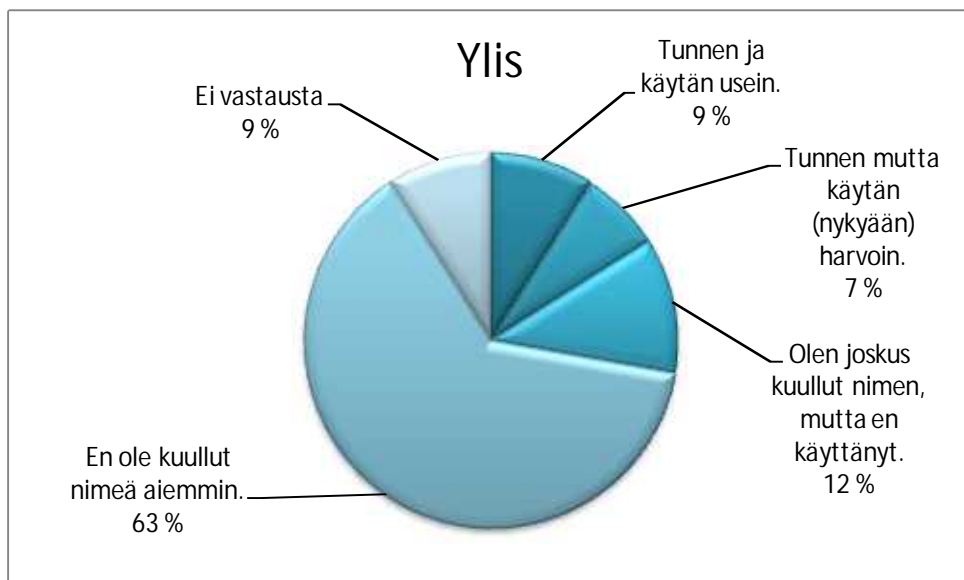
422 vastaajaa (39 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Vessu* tai *Wessu*. Aivan muutamia vastauksia lukuun ottamatta kaikille nimi tarkoittaa Westendiä.

885 vastaajaa (82 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Viheri*. Vain muutamille vastaajille nimi tarkoittaa muuta kuin Viherlaaksoa, ja heillekin usein sekä Viherlaaksoa että Viherkalliota, Viherlaakson koulua tai Viherlaakson lukiota.

73 vastaajaa (7 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Vihtari*. Selkeälle enemmistölle vastanneista nimi tarkoittaa Vihdintietä, osalle myös Viherlaaksoa tai Vihtiä.

251 vastaajaa (23 % kaikista vastaajista) kertoi, mitä paikkaa he tarkoittavat nimellä *Ylis*. Vastaukset jakautuivat melko samaan tapaan kuin nimen *Alis* kohdalla: suurin osa tarkoittaa nimellä Ylä-Kivenlahtea, mutta moni myös Ylä-Olaria tai Ylä-Soukkaa. Muutama kertoi käyttävänsä nimeä myös Ylistörmästä ja moni sellaisista paikannimistä, joita ei ole käytössä Espoossa eikä lähikunnissa.

4 Avoimet kysymykset

Kyselyn lopuksi oli mahdollista vastata vielä kahteen avoimeen kysymykseen. Ensimmäisessä pyydettiin kertomaan mistä tahansa muusta espoolaisesta epävirallisesta nimestä, jota vastaaja käyttää. Tähän kysymykseen vastasi 386 vastaajaa eli 36 % kaikista vastaajista. Toinen avoin kysymys oli täysin vapaa: kenttään sai kirjoittaa mitä tahansa kyselystä mieleen nousutta. Tähän mahdollisuuteen tarttui 69 vastaajaa eli 6 % kaikista vastaajista. Koska molemmissa osioissa vastattiin kumpaankin kysymykseen, käsittelen kaikki vastaukset yhdessä.

Avointen kysymysten vastaukset voi jakaa karkeasti yhdeksään eri tyyppiin: tietoihin kyselyn ulkopuolisista epävirallisista nimistä, tietoihin kyselyssä esiintyneiden nimien ”oikeammista” nimistä, yleisiin kiitoksiin, erilaisiin kritiikkeihin nimien outoudesta ym., pohdintoihin nimien käyttäjäkunnasta, kommentteihin kyselyn teknisestä puolesta, kertomuksiin omasta suhteesta Espooseen ja espoolaiseen nimistöön, kommentteihin ruotsin kielen asemasta nimistössä sekä kommentteihin toivottavista nimenmuutoksista Espoossa.

Ensimmäisenä mainittuja on luonnollisesti eniten, koska nimenomaan tietoja kyselyn ulkopuolisista epävirallisista nimistä pyydettiin ensimmäisessä avoimessa kysymyksessä. Pelkästään näihin osioihin vastaajat kertoivat sadoista sellaisista nimistä, joita kyselyssä ei ollut mukana. Kaikista kyselyaineiston uusista nimistä kerron tarkemmin luvussa 5. Vastaajat kertoivat espoolaisten nimien lisäksi jonkin verran myös Helsingin, Vantaan ja muiden lähikuntien epävirallisista nimistä, mutta niissä ei tullut ilmi mitään aiemmista tiedoista poikkeavaa. Ertymisen monesti mainittiin Kauniaisten epävirallinen nimi *Grani*.

Moni vastaaja halusi myös kertoa, että kyselyssä esitetyt epäviralliset nimet eivät olleet kaikkein tunnetuimpia, vaan että heillä on käytössään parempaa tietoa. Yleisimmin kerrottiin, että Tontunmäestä käytetään enemmän nimeä *Tonttari* kuin *Tonttis*, Suvisaaristo taas tunnetaan kyselyssä ehdotettua nimeä *Suvisparemmin* nimillä *Suvari* ja *Somppu*. Vastaavia tietoja nousi esiin myös ennen kaikkea *Tuttuja ja tuntemattomia nimiä*-osiossa (luku 3).

Vastaajat pohtivat myös kuinka aidosti espoolaisia he ovat ja millainen suhde heillä sitä kautta on epäviralliseen paikannimistöön. Moni arveli, että on käyttänyt lapsuudessaan ja nuoruudessaan slanginimiä paljon enemmän, mutta myöhemmin käyttö on jäänyt vähemmälle. Toisaalta vasta aikuisina Espooseen muuttaneet vastaajat kokivat, etteivät ole ottaneet epävirallista paikannimistöä juurikaan omakseen tai edes kuulleet juuri mitään nimiä.

5 Yleisiä havaintoja

Tässä luvussa käydään läpi erilaisia aineistosta tekemiäni havaintoja alaotsikoiden mukaisesti.

5.1 Tunnetuimmat nimet

Espoon tunnetuimpia epävirallisia nimiä tutkin ottamalla joukkoon mukaan kaikki ne nimet, joita vähintään kolmasosa kaikista kyselyyn vastanneista mainitsi käyttävänsä ainakin joskus. Alla lueteltujen nimien perään merkitty prosenttiosuus on laskettu siis kaikista kyselyyn vastanneista, ei tiettyyn kysymykseen vastanneista. Laskennassa lähdetään oletuksesta, että toisen ja kolmannen osion vastauksien määritelmät "voisin käyttää jossakin tilanteessa" sekä "tunnen ja käytän usein/harvoin" vastaavat nimien tunnettuuden osalta suunnilleen toisiaan. Lisäksi olen käynyt läpi kaikki avointen kysymysten vastaukset, joskaan niistä ei odotusteni mukaisesti löytynyt näin suuren vastaajamäärän tuntemia nimiä.

Luonnollisesti vastaamista on ohjannut myös se, miten kysymykset on esitetty: on huomattavasti helpompaa klikata kyselystä valmiiksi annettua nimivaihtoehtoa kuin kirjoittaa se itse avoimeen kenttään. Voidaan siis todeta melko varmasti esimerkiksi, että "Vähintään 91 % kyselyyn vastanneista tuntee nimen Lepuski", mutta ei voida kovinkaan varmasti todeta, että juuri nämä nimet olisivat nousseet suosituimmiksi ilman valmista lomaketta toteutetulla keruulla.

Joka tapauksessa tähän kyselyyn perustuvan laskennan mukaan Espoon 15 tunnetuinta slanginimeä ovat *Lepuski* (91 %), *Kökkeli* (77 %), *Länäri* (76 %), *Ompu* (74 %), *Niittari* (72 %), *Turun motari* (72 %), *Viheri* (69 %), *Jeda* (62 %), *Puolari* (55 %), *Kuittari* (52 %), *Sökö* (47 %), *Omena* (44 %), *Kartsi* (39 %), *Centti/Sentti* (35 %) ja *Turtsa* (34 %).

Näiden lisäksi tämän raportin liitteenä on lista niistä nimistä, joita käyttää vähintään kolme kyselyyn vastannutta.

5.2 Uutta nimisatoa

Kyselyssä oli mukana yli 100 epävirallista nimeä, jotka poimin vanhoista keruuaineistoista. Pysin ottamaan mukaan pääasiallisesti kaikki vanhojen keruuaineistojen nimet, joilla näytti olevan useita käyttäjiä. Pois tästä listasta luin koulujen nimet sekä osan kaupallisista nimistä. Lisäksi mukaan päätyi yksittäisiä, vähemmän esiin nousseita nimiä, joita pidin muuten kiinnostavina – esimerkiksi niiden tarkoitteiden ainoina epävirallisina nimitietoina. Lopullisessa aineistossa, johon kuuluu paitsi valmiiksi kyselyn kysymyksissä esiintyneet nimet, myös kaikki vastaajien mainitsemat eri epäviralliset nimet, on yli tuhat nimeä. Näistä nimistä lähes 700 on käytössä vähintään kolmella henkilöllä, eli niitä voidaan pitää jossain määrin uskottavina ja merkityksellisinä tietoina. Näin ollen aineisto on suurin espoolaisista slanginimistä koottu aineisto.

Oheisessa taulukossa on esitetty sellaiset vastaajien useimmiten mainitsemat epäviralliset nimet, jotka eivät olleet mukana kyselylomakkeessa. Näistä ainoastaan *Hölmölä*, *Kloba*, *Lippis* (tässä merkityksessä; vrt. *Lippis* < *Lippajärvi*) ja *Myllis* esiintyivät myös vanhoissa aineistoissa, kukin kerran tai kaksi.

Slanginimi	Virallinen	Mainintoja	Slanginimi	Virallinen	Mainintoja
<i>Tarvontie</i>	Turunväylä	75	<i>Turuntie</i>	Turunväylä	14
<i>Hölmölä</i>	Bemböle	30	<i>Lintsi</i>	Lähdevuoren kallio	13
<i>Tonttari</i>	Tontunmäki	26	<i>Stonebay</i>	Kivenlahti	12
<i>Kivis</i>	Kivenlahti	25	<i>Tapskala</i>	Tapiola	12
<i>Länskäri</i>	Länsiväylä	22	<i>Elahti</i>	Espoonlahti	11
<i>Breda</i>	Laajalahti	17	<i>MK</i>	Matinkylä	11
<i>Suvari</i>	Suvisaaristo	16	<i>Somppu</i>	Suvisaaristo	11
<i>Juvis</i>	Juvanmalmi	15	<i>Lippis</i>	Lippulaiva	10
<i>Kloba</i>	Klobben	14	<i>Myllis</i>	Myllyjärvi	10
<i>Libe</i>	Lippulaiva	14	<i>Pakis</i>	Pakankylä	10

5.3 Slanginimien muodostaminen

Slangisanoja ja -nimiä muodostetaan melko samankaltaisin keinoin. Slangille on ominaista kielten sekoittelu, mikä näkyy myös espoolaisessa nimistössä erityisesti suomen- ja ruotsinkielisten sekä yhä useammin myös englanninkielisten ainesten sekoittumisena. Slanginimet voivat myös pohjautua joko virallisten nimien suomen- tai ruotsinkielisiin vastineisiin riippumatta nimenkäyttäjän äidinkielestä. Tässä alaluvussa käyn lyhyesti läpi niitä keinoja, joilla espoolaisia epävirallisia nimiä on muodostettu.

Slangissa tärkein nimenmuodostuskeino on erilaisten johtimien käyttö. Käytetyimpiä niistä ovat *-Ari, -is, -kA, -tsA, -tsi, -tsu, -ski ja -sku*, niin myös Espoossa. Muita aineistossa käytettyjä johtimia ovat esimerkiksi *-dA, -de, -psu ja -eri*. Ylivoimaisesti käytetyimpiä näistä ovat *-is* ja *-Ari*: tässä aineistossa on yli 120 *-is*-johtimella muodostettua nimeä, esimerkiksi *Hagis, Lähis* ja *Tapis*, sekä yli 70 *-Ari*-johtimella muodostettua nimeä, esimerkiksi *liikkari, Kyyhkäri* ja *Stenari*. Kullakin muulla johtimella on muodostettu yhteensä alle 15 aineiston nimeä (ks. esimerkkejä liitteestä 2).

Johtamisen ohella nimiin itseensä perustuvia epävirallisten nimien muodostustapoja ovat nimien kääntäminen, lyhentäminen sekä erilaiset sanaleikit ja muunnokset. Kääntämällä muodostettuja nimiä ovat tässä aineistossa esimerkiksi *Bird Danger < Lintuvaara, Kumipasila < Gumböle, Stone Bay < Kivenlahti* sekä *Wall Street < Vallikatu*. Lyhentäessä voidaan nimestä jättää pois kokonainen nimenosa, esimerkiksi nimissä *Böle < Bemböle, Laakso < Lasilaakso* ja *Vaara < Leppävaara*, tai pudottaa jotakin nimen keskeltä kuten asuissa *Elähti < Espoonlahti, J-perä < Järvenperä* sekä *Lvaara < Leppävaara*. Pelkkä numero tai numeron sisältävä ilmauskin voi toimia paikannimenä: esimerkiksi *Alue 21* tarkoittaa Olaria tai Matinkylää ja *32* Kivenlahtea. Nimi voidaan muodostaa myös pelkästään virallisen nimen alkukirjaimista, kuten *JMT < Jämeräntaival, MK < Matinkylä* ja *SP < Suurpelto*. Kirjainlyhennimenet näyttävät yleistyneen Espoossa, ja kyseinen nimenmuodostustapa näyttää olevan yhä kasvavassa käytössä.

Myös erilaiset sanaleikit ovat siis tyypillisiä epävirallisessa nimistössä; usein virallinen nimi on muunneltu asuun, johon sisältyy pejoratiivinen merkitys. Muunneltu nimi saattaa kuitenkin joissakin tapauksissa sisältää myös muita assosiaatioita. Äänteellisesti tai muuten leikittelemällä on muodostettu esimerkiksi aineiston nimet *Juoponmäki < Joupinmäki, Lihajuna < Juhanila, Nuuskimo < Nuuksioja Oraali < Olari*. Useimmiten tämän tyyppisillä nimillä ei ole kovin montaa käyttäjää, tosin poikkeuksiakin on. Useampia käyttäjiä on esimerkiksi nimillä *Algebra < Alberga, Kiveslahti < Kivenlahti, Kräkkitori < Läkkitori, Nistisilta < Nihtisilta* sekä *Nothingkylä < Matinkylä*.

Epävirallinen nimi saattaa perustua myös pelkkään assosiaatioon; saatetaan käyttää ns. vertailunimeä eli jonkin toisen paikan nimeä vertailutarkoituksessa, kuten nimissä *Bronx* (tarkoite Leppävaara) ja *Casablanca* (Pitkäkallio), tai nimi sisältää itsessään paikkaan liittyviä assosiaatioita, kuten nimissä *Insinöörin paratiisi* (tarkoite Mankkaa) ja *Sivistys* (Espoo).

Lisäksi epäviralliset nimet saattavat selittyä paikan historialla, sen jollakin ominaisuudella, paikalla tapahtuneella tai sen suhteella nimenkäyttäjään. Esimerkiksi Vattumetsästä on saatu hyviä vadelmasaaliita, Mastopuistossa on korkea masto ja Kaatis on ollut ennen kaato-paikka.

5.4 Saman paikan monet nimet ja monen paikan samat nimet

Samalla paikalla saattaa aineiston mukaan olla jopa 35 eri nimeä. Eniten nimivastineita on Espoon keskuksella (35 kpl), Tapiolalla (33 kpl), Kivenlahdella (32 kpl), Matinkylällä (29 kpl), Turunväylällä (27 kpl), Espoolla (26 kpl), Järvenperällä (24 kpl), Länsiväylällä (24 kpl) ja Otaniemellä (21 kpl). Osa nimistä on toki vain yksittäisten henkilöiden ilmoittamia, mutta myös vähintään kolmen vastaajan käytössä olevia saman paikan eri nimiä on tässä aineistossa jopa yli 10.

Samalla nimellä voidaan myös tarkoittaa useaa eri paikkaa. Nimi saattaa olla hyvin yleisluontoinen ja yleisnimen kaltainen (*Ghetto, Rantsu*), sillä voidaan tarkoittaa jonkin kaupallisen ketjun myymälää tai liikettä (*Lepa < Alepa, Valtsu < Valintatalo*), sillä saattaa olla useita lähikkäisiä tarkoitteita (*Eestari < Eestinkallio, Eestinlaakso, Eestinmalmi* jne.) tai tarkoitteet saattavat olla täysin toisistaan erillisiä (*Lippis < Lippulaiva* tai *Lippajärvi; Odis < Odilampi, Otaniemi* tai *Olari*). Täysin samanasuisia nimiä saattaa olla käytössä myös lähikunnissa, kuten useista etenkin *Tuttuja ja tuntemattomia nimiä* -osion vastauksista kävi ilmi. Esimerkiksi *Hagis, Laru, Pihlis, Punis, Suokkari, Suvis* ja *Taivari* löytyvät sekä Espoosta että Helsingistä.

8 Tutkittavaa

Tämä raportti on keskittynyt ennen kaikkea referoimaan ja koostamaan kyselyn aineistoa. On kuitenkin paljon asioita, joita aineistosta voisi vielä tutkia, tai joista voisi kerätä lisää aineistoa.

Tästä aineistosta voisi vielä tutkia paljonkin syventymällä esimerkiksi siihen, miten vastaajien ikä on vaikuttanut vastauksiin. Jatkotutkimuksissa olisi kiinnostavaa lisäksi selvittää, miten vastaajan tarkempi asuinpaikka ja asuinhistoria vaikuttavat tuloksiin.

Aineistoa tutkiessa kävi ilmi, että varsinkin joidenkin virallisten nimien kirjoittaminen väärin oli enemmänkin sääntö kuin poikkeus. Olisi mielenkiintoista selvittää, miksi niin moni kirjoittaa esimerkiksi *Kaittaa*, *Lähdenranta* tai *Lystinmäki*. Edellisten kaltaisten tapausten lisäksi vastauksissa oli valtavasti lyöntivirheitä, jopa niin paljon, että joitakin vastauksia oli mahdollista yksiselitteisesti tulkita.

Tarpeellista ja erittäin kiinnostavaa olisi myös selvittää, millaisia nimiä äidinkielenään muuta kuin suomea puhuvat käyttävät espoolaisista paikoista. Myös eri kaupunkien slanginimistöjä olisi mielenkiintoista vertailla keskenään, tässä tapauksessa etenkin Espoon ja Helsingin, josta on jo olemassa paljon tutkimustietoa.

Liite 1

Kyselylomake

Slanginimikysely 2016 – Kysely Espoon epävirallisista paikannimistä

Tämän kyselyn tarkoituksena on kerätä tietoa Espoon epävirallisista paikannimistä eli slanginimistä. Slanginimet ovat tärkeä osa kaupunkinimistöä, vaikka ne eivät virallisiin yhteyksiin yleensä kuulukaan. Virallisenkin nimistön juuret ovat pääosin asukkaiden vuosisatojen saatossa itse antamissa nimissä, joten on tärkeää jatkuvasti seurata nimistön luonnollista kehittymistä asukkaiden todellisessa käytössä.

Kyselyyn voivat vastata kaikki, joilla on joskus arjessaan tarve puhua espoolaisista paikoista. Kyselyyn vastaaminen kestää noin 10–15 minuuttia. Jokainen vastaus on meille arvokas. Tervetuloa vastaamaan!

Laura Ukskoski, Espoon kaupunkisuunnittelukeskus

Taustatietoja

Mikä on ensisijainen asuinpaikkasi tällä hetkellä?

Espoo

Kauniainen, Helsinki tai Vantaa

Muu Uusimaa

Muu

Kauanko olet yhteensä asunut Uudellamaalla?

En lainkaan

Alle kaksi vuotta

2–10 vuotta

Yli 10 vuotta tai koko ikäni

Minkä ikäinen olet?

Alle 20 vuotta

21–40 vuotta

41–60 vuotta

Yli 60 vuotta

Mikä on äidinkielesi? _____

Oletko opiskellut ja/tai työskennellyt pääkaupunkiseudulla?

Kyllä

En

Rakkaalla paikalla on monta nimeä

Kerro, mitä nimiä käytät seuraavista paikoista. Voit valita useampia tai vaihtoehdon En mitään, jos sinulla ei ole tarvetta puhua kyseisestä paikasta. Valitse kaikki vaihtoehdot, joita voisit ajatella tällä hetkellä käyttäväsi eri tilanteissa, joissa käytät äidinkieltäsi.

Bemböle

Bemski

Bömski

Bemböle

En mitään

Muu, mikä?

Espoon keskus

Eekoo

Epekepe

Espis
Espoon Centti / Espoon Senti
Keskari
Cena/Sena
Centti/Sentti
Espoon keskus
Esbo centrum
En mitään
Muu, mikä?

Espoo

Esko
Lande
Espoo
Esbo

Friisilä

Friisku
Frisku
Friisilä
Frisans
En mitään
Muu, mikä?

Friisinmäki

Frisis
Frisukka

Friisinmäki

Frisbacka

En mitään

Muu, mikä?

Järvenperä

J-perä

Jäbä

Jäpikkä

Järtsi

Järvis

Järvenperä

Träskända

En mitään

Muu, mikä?

Kauppakeskus Galleria

Gali

Galis

Galtsi

Galtsu

Galleria

En mitään

Muu, mikä?

Kauppakeskus Iso Omena

Iso Omppu

Omena

Omppis

Omppu

Omppula

Iso Omena

En miitään

Muu, mikä?

Kivenlahti

Stenari

Stenulahti

Kivenlahti

Stensvik

En mitään

Muu, mikä?

Laajalahti

Laajis

Laajuski

Laajalahti

Bredvik

En mitään

Muu, mikä?

Leppävaara

Lebuski
Leppis
Lepuski
Leppävaara
Alberga
En mitään
Muu, mikä?

Lintuvaara

Fogeli/Fågeli
Lindari
Lintis
Linttis
Lintuvaara
Fågelberga
En mitään
Muu, mikä?

Lippajärvi

Libis
Lippari
Lipis
Lippis
Lippajärvi
Klappträsk
En mitään

Muu, mikä?

Länsiväylä

Länis

Länkkäri

Länäri

Länsiväylä

Västerleden

En mitään

Muu, mikä?

Matinkylä

Masa

Matari

Mattari

Mattila

Matinkylä

Mattby

En mitään

Muu, mikä?

Olari

Lari

Oltsi

Oltsu

Olari

Olars

En mitään

Muu, mikä?

Otaniemi

Niemi

Oddi

Oddis

Otis

Otski

Otaniemi

Otnäs

En mitään

Muu, mikä?

Tapiola

Hagis

Tapsa

Tapsala

Tapsku

Tapiola

Hagalund

En mitään

Muu, mikä?

Tuomarila

Domi

Domski

Dumarila
Tuomarila
Domsby
En mitään
Muu, mikä?

Rinne koti

Hemmetti
Rintsu
Rinne koti
Rinnehemmet
En mitään
Muu, mikä?

Silkkiniitty

Silkkari
Silkkarit
Silkkis
Silkkiniitty
Silkesängen
En mitään
Muu, mikä?

Turunväylä

Tarvo
Tarvonväylä
Turtsa

Turun motari

Turunväylä

Åboleden

En mitään

Muu, mikä?

Vanhakartano

Gamski

Vanhis

Vanhakartano

Gammelgård

En mitään

Muu, mikä?

Tuttuja ja tuntemattomia nimiä

Tunnetko seuraavat espoolaiset slanginimet ja käytätkö niitä itse? Laita rasti kunkin nimen kohdalle oikeaan ruutuun. Jos tunnet nimen, kerro myös, mikä on paikan virallinen nimi.

- 1 Tunnen ja käytän usein
- 2 Tunnen mutta käytän (nykyään) harvoin
- 3 Olen joskus kuullut nimen, mutta en käyttänyt
- 4 En ole kuullut nimeä aiemmin

Alis _____

Anus _____

Eestari _____

Hekari _____

Högäri _____

Hösä _____

likkari _____

Jeda _____

Jopo _____

Kaitis _____

Kalis _____

Kartsi _____

Kehari _____

Keilis _____

Kira _____

Kuittari _____

Kökkeli _____

Lara _____
Lasari _____
Latis _____
Lystäri _____
Lähis _____
Läkkis _____
Niittari _____
Nökä _____
Odis _____
Petas _____
Pihlis _____
Punis _____
Puolari _____
Suokkari _____
Suvis _____
Sökö _____
Taivari _____
Tavis _____
Tonttis _____
TUP/UP _____
Urtsi _____
Vessu/Wessu _____
Viheri _____
Vihtari _____
Ylis _____

Muut nimet

Mitä muita espoolaisia slanginimiä käytät? Nimi voi olla laajasti tunnettu tai vain pienen porukan käytössä, se voi perustua olemassa oleviin virallisiin nimiin tai kaupallisiin nimiin tai olla perustumatta.

Onko sinulla oma lempinimi esimerkiksi kotikadullesi, lähikoulullesi, bussipysäkille vievälle polulle, lähikauppasi vieressä olevalle metsikölle, hyvälle marjastus-, lenkkeily- tai vaikkapa leikkipaikalle?

Kerro niin monta kuin mieleesi tulee! Kerrothan myös, mikä on paikan virallinen nimi tai missä se sijaitsee. Avuksi kartta: <http://kartat.espoo.fi/>.

Jäikö jokin mietityttämään tai jotakin sanomatta? Vapaa sana:

Kiitos ajastasi!

Liite 2

Aakkostettu luettelo kaikista aineiston epävirallisista nimistä, joilla on vähintään kolme käyttäjää.

21	Gali	Keskus	Lippis
32	Galis	Kespoo	Lystäri
Aarnis	Galtsi	Kira	Lähdis
Algebra	Galtsu	Kives	Lähis
Alis	Gamski	Kiveslahti	Läkkis
Altaat	Grani	Kivis	Länis
Alue 21	Hagis	Kloba	Länkkäri
Ankkapuisto	Heikkari	Kräkkitori	Länskäri
Anus	Heksa	Kuittari	Länsäri
Bemi	Hemmetti	Kultsa	Länäri
Bemski	Högäri	Kulttis	Matari
Big apple	Hölmölä	Kunkku	Matola
Breda	Hösä	Kuttis	Matsku
Böle	likkari	Kylä	Mattari
Bömski	Iso omppu	kökkeli	Metsis
Bönde	Jeda	Laajis	MK
Casablanca	Jege	Laajuski	Monari
Cena/Sena	Jopo	Lajuski	Muumilaakso
Centti/Sentti	Josari	Lande	Myllis
Domi	J-perä	Lara	Mätäkyä
Domski	Juvis	Lari	Nida
Dumari	Jäke	Laru	Niemi
Dumarila	Jäpikkä	Lasari	Nihtari
Eekoo	Järtsi	Latis	Nihtis
Eestari	Järvis	Lebu	Niittari
Elahti, E-lahti	Jättäri	Lebuski	Nipsu
Epekepe	Kaitis	Leppis	Nistisilta
Epsoo	Kake	Lepuski	Nothing(-)kylä
Espis	Kalis	Libe	Nuba
Espoon Sentti / Centti	Kalliorantsu	Libis	Nuottis
Etis	Kannu	Likis	Näkkäri
Fiblu	Kartsi	Lintis	Nökä
Fogeli	Kasis	Lintsi	Oddis
Friisku	Kaskis	Linttis	Odis
Frisis	Kaskis	Lintulampi	Oltsu
Frisku	Kehari	Lippari	Omena
Frisu	Keillis	Lippari	Omppu
Frisukka	Keskari	Lippis	Omppula

Onaniemi	Sökö
Otaonnela	Taivari
Otis	Tapla
Otski	Tappiola
Otsku	Tapsa
Pakis	Tapsala
Petas	Tapska
Pihlis	Tapskala
Pirttis	Tapsku
PK	Tapsu
Pohjis	Tapsula
Punis	Tarvo
Puolari	Tarvontie
Purtsi	Tarvonväylä
Päälafka	Tarvovägen
Rauniot	Tasala
Riisilä	Tavis
Rintsu	Tonttari
Ristari	Toppis
Rudari	TUP/UP
Rudus	Turtsa
Ruusis	Turun moottoritie
Saarni	Turun motari
Sandika	Turuntie
Separi	Tähtäri
Siikis	Urheilupuisto
Silari	Vallarit/Wallarit
Silkkari	Vanhis
Silkkarit	Wembley, Wembli
Silkkis	Vessu/Wessu
Somppu	Vexi
Sorvis	Viheri
Spoo	Vihtari
Stena	Viisyykkönen
Stenari	Ykköstie
Stenis	Ylis
Stenulahti	
Stocka	
Stone Bay, Stone bay, Stonebay	
Suokkari	
Suvari	
Suvis	

